

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1925—1926

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
 - a) Uppgifter för frivilliga självstudier.
 - b) Ordning vid årsexamen den 10 juni 1926.
 - c) Inträdesfordringar och bortval av ämnen i ringarna III och IV.

Bilaga: H. Steen, Tro och liv.

Vänersborg 1926

Vänersborgs Boktryckeri (Fritz Berg)

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1925—1926

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar måndagen den 24 augusti och med allmänt upprop torsdagen den 27 augusti kl. 5,³⁰ e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 28 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 17 december kl. 10,³⁵ f. m. Avslutningen ägde rum den 19 december.

Vårterminen började måndagen den 11 januari och kommer att sluta den 10 juni. Upprop ägde rum den 12 januari kl. 8,¹⁵ f. m.; varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 7 juni kl. 2,³⁵ e. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 24—27 augusti (4 dagar), under vårterminen 11—15 januari (5 dagar); vid slutet av innevarande vårtermin komma prövningar för inträde i klasserna 1 och 2 att försiggå under en dag.

2. Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats hela läroverket:

a) under höstterminen: hela dagarna den 23 och 24 oktober (sedvanligt höstlov), samt 3 timmar den 2 december (idrottslov).

b) under vårterminen: 3 timmar den 20 januari (idrottslov), hela dagarna den 15 och 16 februari (fastlagslov) och den 1 maj, varjämte en halv dags ledighet kommer att lämnas under maj månad med skyldighet för lärjungarna att i stället under bestämd tid ägna sig åt idrottsövning eller friluftlek.

3. Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av lektorn och av adjunkten i kristendom i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,⁴⁵ f. m.

Frivilliga ungdomsgudstjänster (för kl. 3—6, r. I—IV) samt barn gudstjänster (för kl. 1—2) hava anordnats under höstterminen 3 och under vårterminen 4 gånger resp.

Undervisningen i de obligatoriska läroämnena samt i välskrivning, teckning och gymnastik har varit förlagd till kl. 8—10,³⁵ f. m. och 12—3,³⁰ e. m. med undantag av tre gymnastiklektioner för läroverkets kvinnliga lärjungar, vilka varit förlagda till måndagar, tisdagar och fredagar kl. 5—5,⁴⁵ em. samt en gymnastiklektion för svagavdelningen, vilken varit förlagd till onsdagar 5—5,⁴⁵ e. m. Den frivilliga undervisningen i franska har i femte klassen meddelats måndagar och torsdagar 2,⁴⁵—3,³⁰ e. m. och lördagar 1,⁵⁰—2,³⁵ e. m., i sjätte klassen måndagar och fredagar 2,⁴⁵—3,³⁰ e. m., tisdagar 1,⁵⁰—2,³⁵ e. m. Frivilliga laborationer i fysik för II realringen hava ägt rum torsdagar 5,³⁰—7 e. m. och för III realringen tisdagar 5,³⁰—7 e. m. varannan vecka. I fjärde klassen har ena veckotimmen (tisdagar 1,⁵⁰—2,³⁵ e. m.) utbytts mot laborationer med halva avdelningen (tisdagar 1,⁵⁰—3,³⁰ e. m.) varannan vecka. I kemi ha frivilliga laborationer anordnats: med R. III tisdagar 5,³⁰—7 e. m. varannan vecka, med kl. 5 tisdagar 2,⁴⁵—3,³⁰ e. m. Den frivilliga undervisningen i instrumentalmusik har meddelats tisdagar och onsdagar kl. 5,⁴⁵—8, torsdagar 6,³⁰—8 em., den frivilliga undervisningen i teckning måndagar, onsdagar och lördagar 2,⁴⁵—3,³⁰ e. m., den frivilliga undervisningen i slöjd måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 5,³⁰—7 e. m.

4. —

5. —

6. Läro- och läseböcker.

* utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	1—IV	<i>Lundin</i> , Bilder ur kyrkans historia	6
Svenska psalmboken m. Nya Psalmer	1—5	<i>Stave</i> , Jesu liv och verksamhet ...	5
<i>Bergqvist och Herner</i> , Bibliska berättelser, G. Testamentet	1—3	<i>Gummerus—Rosenqvist—Johansson</i> , Lärobok i Kyrkohistoria	I—IV
<i>N. Söderblom</i> , Levnaden, tron och bönen	1—2	<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk översikt	II—IV
Katekesen	4—5	<i>Ahlberg</i> , Den kristna världs- och livsåskådningen	II—IV
* <i>E. Lönroth</i> , Bibliska gestalter ...	1—3	* <i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	I—IV
<i>Herner</i> , Israels historia	4		

Modersmålet.

<i>Kabner och Victorin</i> , Rättskrivningslära	1—5	<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna	4
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära	1—5	<i>Björnson</i> , Synnöve Solbakken	III
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsamling	2—5	<i>Holberg</i> , Jeppe paa Bjerget	III
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria ...	I—IV	<i>Sophokles</i> , Konung Oidipus, övers. av E. Staaff	III
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	2—3	* <i>Steffen</i> , Isländsk och fornsvensk litteratur	I
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga	5	* <i>Steffen</i> , Översikt av svenska litteraturen	II—IV
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder	5	* <i>Mjöberg</i> , Svensk litteratur i urval, del I	III—IV
<i>Lindvall</i> , Läsebok	1—3		
<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok	4—6		
<i>Rydberg</i> , Vapensmeden	II		

Latin.

<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik	I—IV	Horatius och Catullus i urval av Risberg	III—IV
<i>Pontén</i> , Latinsk läsebok	I	* <i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter ...	III—IV
„ Latinska författare i urval	I—III	* <i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon	I—IV
* <i>Müller</i> , De viris illustribus	II—III	„ Latinskt skollexikon ...	I—IV
Ovidius, ed. Risberg	II—III	* <i>Salenius</i> , Latinsk-Svensk ordbok	I—IV
Livius XXIII, ed. Risberg	III—IV		

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik	III—IV	<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk elementarbok	III
<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk läsebok	III—IV	Hom. Odysse	IV

Tyska.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Calwagen-Nordgren</i> , Elementar-och läsebok	1—3	<i>Heine</i> , Die Harzreise	III
<i>Hjorth</i> , Grammatik	1—6, I—IV	<i>Keller</i> , Das Fähnlein der sieben Aufrechten	III
<i>Bokelund-Rodhe</i> , Tyska översättningsövningar	3—5	<i>Reinius</i> , Deutsche Prosa	IV
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan	3—5	* <i>Hjorth</i> , Vermischte Lektüre o. <i>Lilien-cron</i> : Zehn ausgew. Novellen ...	III—IV
<i>Hjorth och Heuman</i> , Tyska skrivövningar och brev	I—IV	<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen	III—IV
Drei Erzählungen, herausgegeben von J. Swenning	6	<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl.	4—IV
<i>Riehl</i> , Burg Neideck	II	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl.	4—IV
<i>Kügelgen</i> , Die Jugenderinnerungen eines alten Mannes	II	* <i>Auerbach</i> , Svensk-tysk ordbok ...	5—IV
<i>Gerstecker</i> , Herrn Malhubers Reiseabenteuer	I		

Engelska.

<i>Hammarberg och Zetterström</i> , Grammatik	4—6, I—II, R. III—R. IV	<i>Larson</i> , English Fiction	III—IV
<i>Elfstrand</i> , Elementarbok	4—5	<i>A. Gissing-Hardy</i> , Reader	L. III
<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan	5—6, I—III	* <i>Dickens</i> , David Copperfield	III
<i>Zetterström</i> , Översättningsövningar	5	* <i>Butler and Herdin</i> , Practical English for Every day Use	R. II, IV
<i>Rodhe</i> , Tales and Sketches, del I	R. II	<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordb. Skoluppl.	
<i>Walpole</i> , Jeremy and Hamlet	L. II	<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok. Skoluppl.	

Franska.

<i>Bödtker & Höst</i> , Lärobok i Franska, ed. Malmberg	5—6	* <i>Edström</i> , Lectures variées sur la France	III—IV
<i>Jespersen—Stigaard—Rodhe</i> , Fransk läsebok	II—III	* <i>Edström</i> , Petite bibliothèque scolaire 3,1	L. II—L. III
<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språklära	III—IV	* <i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok	III—IV
<i>Edström</i> , Lectures françaises II ...	III	<i>Hammar</i> , Vocabulaire Français-Suédois	III

Historia.

<i>Odhner-Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan	1—6	<i>Montelius och Hildebrand</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia	I
<i>Odhner-Hildebrand</i> , Fäderneslandets historia för gymnasiet	II—IV	<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna historia	I
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan	3—6	<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällslära för realskolan	6
<i>Pallin-Boëthius</i> , Nyare tidens hist.	II—IV		

	Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Hildebrand-Vessberg</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet...	IV	* <i>Rydfors</i> , Historisk läsebok..... 1—2 * <i>Estlander</i> , Allm. hist. i berättelser 3—5

Geografi.

<i>Carlson</i> , Skolgeografi, förra kursen	1—5	* <i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok..... 3—5, I—II
<i>Carlson och Fagerlund</i> , Skolgeografi, andra kursen	6, I—II	* <i>Sandström</i> , Natur och arbetsliv i svenska bygder I—II..... 1

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi	III—IV	<i>Borelius-Strömberg</i> , Logik	III—IV
----------------------------	--------	-----------------------------------	--------

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, omarbetad av Hagström	1—5	<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri för latinlinjen.....	L. III—L. IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra	I—IV	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri	R. III—IV
<i>Aspesén</i> , Geometri	4—IV	<i>Collin</i> , Analytisk geometri...	R. III—R. IV
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien	I—IV	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller	II—IV
<i>Tham</i> , Planimetri	II—IV	*Logaritmtabeller av <i>Lindman</i>	IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri	R. II—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Mat. uppgifter i student-skrivningarna	III—IV

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Hälsolära	1, 6	<i>Bohlin</i> , Lärobok i biologi för realskolan, II. Botanik.....	1—6
<i>Bohlin</i> , Zoologi	2—5	<i>Forsell-Skårman</i> , Lärobok i botanik	I, III—IV
<i>Almquist-Andersson</i> , Lärobok i zoologi	II—IV	<i>Krok och Almquist</i> , Svensk flora I.	3—5

Fysik.

<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi	4—6	<i>Rendahl och Söderborg</i> , Astronomi	I
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	R. I—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Uppg. av mek. och fysikaliskt innehåll, givna i de skriftliga avg.-examina.....	R. III—R. IV
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga	L. I—L. IV	* <i>Almén</i> , Fysikaliska problem	R. III

Kemi och geologi.

<i>Johansson och Magnusson</i> , Kemi och geologi för realskolan. Häfte I—III	5—6	<i>Abenius</i> , Oorganisk kemi.....	R. I—R. IV
---	-----	--------------------------------------	------------

7. Följande nya lärobok är avsedd att införas nästkommande läsår i klass 4 och sedan successivt i följande klasser: *G. Björkelund* och *S. B. T. Danielsson*, Metodisk nybörjarbok i engelska i stället för *D. Elfstrand*, Engelsk elementarbok.

8. Lärokurser.

Första klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: gamla testamentet. Söderblom, Levnaden, tron och bönen: buden och 1:a art. Bibelläsning i anslutning till bibliska historien och den kristna tros- och sedeläran samt dessutom 1:a Mosebok. Läsning ur Elisabet Lönroth, Bibliska gestalter. Kort översikt av kyrkoåret jämte kort framställning av svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok för första klassen jämte reproduktionsövningar; sagoberättande; övningar att urskilja de viktigaste ordklasserna oeh satsdelarna; rättskrivningsövningar. — 1 a *Månsson*, 1 b *Gustafsson*.
- TYSKA, 6 t. Första avdelningen i elementarboken jämte motsvarande delar av formläran; tillämpningsövningar i anslutning till läroboken. — 1 a *Månsson*, 1 b *Gustafsson*.
- HISTORIA, 2 t. Berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga samt äldre historia med stöd av den antagna läseboken; fäderneslandets historia under forntiden och medeltiden intill år 1389. — 1 a *Väring*, 1 b *Gustafsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Världsdelar och världshav efter globen jämte korta upplysningar om jordens form och rörelse; övningar att förstå och använda kartan; Sveriges geografi utförligare, Norges geografi och översikt av den skandinaviska halvöns. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik: De fyra räknesätten med hela tal; någon övning i räkning med decimalbråk. Huvudräkning. — 1 a *Sjögren*, 1 b *Olsson*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppen; undersökning av vitsippa, gullviva och hägg; groningsförsök med bönor. Exkursion 1 t. — *Malmer*.

Andra klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet, berättelserna 1—57. Söderblom, Levnaden, tron och bönen till den tredje artikeln. Läsning ur E. Lönroth, Bibliska gestalter. Bibelläsning: Evangelierna. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok II. Reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; sagoberättande samt framsägning av inlärd stycken; form- och satslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.
- TYSKA, 6 t. Andra avdelningen av elementar- och läseboken jämte motsvarande delar av formläran; talövningar i anslutning till den lästa texten; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1319—1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.

- GEOGRAFI, 2 t. Finland, Östeuropa och Mellaneuropa till Frankrike. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om decimalbråk avslutad och repeterad. Av allmänna bråk addition, subtraktion och multiplikation. Metersystemet. Huvudräkning. — *Olsson*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av lejongap, ärt, åkertistel på hösten, vide, nyckelblomster, råg och gran på våren, exkursioner 2 timmar. — *Malmer*.

Tredje klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet fullständigt genomgången och delvis repeterat. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Söderblom, Levnaden, tron och bönen t. o. m. kyrkoåret sid. 108 samt repetition av viktigare stycken ur 2:a klassens kurs. Svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänrik Ståls sägner; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärdas dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Reimers*.
- TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av Calwagens elementar- och läsebok; Rodhes läsebok påbörjad; det viktigaste av formläran genomgången; vissa delar av syntaxen i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — *Reimers*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia: forntiden efter läroboken. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läroboken; översikt av Europa. h. t. *Rencke*; v. t. *Andersson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Reguladetri och lättare procent- och ränteproblem. Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. — *Sjögren*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner 2 timmar. — *Malmer*.
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.

Fjärde klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Israels historia meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till första huvudstycket samt första trosartikeln i Luthers lilla katekes. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. — *Väring*.

MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Runebergs Älgskyttarna. Framsägning av inlärdas poetiska stycken. Form- och satsläran i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion. 11 uppsatser, därav 6 på lärorummet. — h. t. *Rencke*, v. t. *Andersson*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). Ulvgrytstenarna (repr.). 2. När jag räddade en kamrat från att drunkna. 3 (på läroverket). a) Israels barns vandring genom öknen. b) Vad vet du om Sibiens jordbruk? c) Hur jag tillbragte mitt oktoberlov. 4. Ett salutorg en höstdag. 5 (på läroverket). Skrivfärdigheten (repr.). 6 (på läroverket). a) Vad jag skulle visa en främling, som önskade bese Vänersborg. b) Väderlek och vintersport under de sista fjorton dagarna. c) Med karavan genom Sahara. 7. a) Stenåldersmänniskans vapen och redskap (efter museibesök). b) Har du iakttagit något drag av klokhet hos djur? 8 (på läroverket). a) Vårtecken. b) Brev. Mina klasskamrater om 30 år. 9. a) Kanalleden mellan Göta älv och Väneren. b) Min växtsamling. 10 (på läroverket). — 11. —

TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkr. sid. 70. Rep. av formläran, det viktigaste av syntaxen muntligt. 11 skriftliga översättningar till tyska, varav 8 i skolan. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Ringenson*.

ENGELSKA, 5 t. De 40 första styckena i elementarboken. Det viktigaste av formläran. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Ringenson*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. — *Carlsson*.

GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. — *Malmer*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferekvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. — *Olsson*.

BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, herbarieförhör på minst 50 växtarter. Exkursioner under höstterminen 3 tim. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. — *Malmer*.

FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer, de enkla maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 2 laborationstimmar varannan vecka med hälften av klassen; härvid ha följande försök utförts:

1. Bestämning av förhållandet mellan en cirkels omkrets och diameter. 2. Tyngdpunktsförsök. 3. Specifik vikt. 4. Pyknometern. 5. Arkimedes' princip. 6. Luftens specifika vikt. 7. Mikrometerskruven och kalibermättet. 8. Påvisande av kroppars utvidgning vid uppvärmning. 9. Längdutvidgningskoefficienten hos ett metallrör. 10. Termometerns fixpunkter. 11. Bestämning av den värmemängd, en låga avlämnar till vattnet i ett kärl på 1 sek. 12. Koppars specifika värme. 13. Smältpunktbestämningar. 14. Köldblandning. 15. Övermättad lösning. 16. Värmestrålning. — *Urelius*.

Femte klassen.

KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens

grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln samt de 3 sista huvudstyckena. — *Väring*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritiofs saga, Snoilskys Svenska bilder samt stycken ur läseboken; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Repetition av satsläran. Elementerna av versläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Gustafsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) De tre klenoderna i Fritiofs arv. b) En exkursion. 2. Framnäs. 3 (på läroverket). a) Återgiv innehållet i någon bok eller berättelse, som du nyligen läst! b) Den mest minnesvärda dagen under sommarlovet. 4. a) Mitt främsta intresse utom skolan. b) De hundra dagarna. 5 (på läroverket). a) Fritiofs frestelse. b) Förenta staternas näringsliv. c) Vinteridrott. d) Ett skeppsbrott. 6. a) Vänersborg. b) Julseder i svenska hem. 7 (på läroverket). a) Vapenbröderna. b) Hur Napoleon III blev fransmannens kejsare. c) Vad vet du om eskimåerna? d) Sälldjur. e) En vinterdag på isen. 8. a) Sturvilt i Afrika. b) Från kornet till kakan. c) Huru människorna fördärva naturen. 9 (på läroverket). a) Hemkomsten. b) Vad vet du om de gamla skråna? c) Vad vet du om boskapsskötseln i Australien. d) Olika sätt att fiska. 10. a) Snoilskys tidsbilder från den stora ofredens dagar. b) Mina funderingar angående val av levnadsbana. c) Vad vi teckna i 5:te klassen. 11. —

TYSKA, 4 t. Rodhe, tysk läsebok från sid. 59 till omkr. sid. 130. Formläran delvis repeterad, det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga reproduktioner eller översättningar till tyska, varav 7 på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Gustafsson*.

ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst; styckena 1—82 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran avslutad och repeterad. Nödiga upplysningar om syntaxen. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Månsson*.

FRANSKA (valfritt), 3 t. Omkring 40 sidor i Böldker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. — *Reimers*.

HISTORIA, 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Kort repetition av forntidens och medeltidens historia. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. — *Armini*.

GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi samt kort rep. av vissa delar av Europas geografi. — *Malmer*.

MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; satser om likytiga figurer och regelbundna mångsidningar; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. — *Olsson*.

BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, exkursioner 3 timmar. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. — *Malmer*.

FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. — *Urelius*.

KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; det allmännaste

av geologien. En timme i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. — *Olsson*.

Under laborationsövningarna ha utförts följande experiment:

1. Bestämning av viktsförhållandet mellan svavel och koppar i svavelkoppar. 2. Omkristallisering av kopparvitriol. 3. Reduktionsförsök med kol. 4. Framställning av kopparklorid medelst kopparoxid och saltsyra. 5. Framställning av zinksulfat medelst zink och svavelsyra. 6. Framställning av kopparhydroxid medelst kopparsulfat och natronlut. 7. Neutralisering av saltsyra med natronlut. 8. Neutralisering av salpetersyra med kalilut. 9. Undersökning av vissa prov på klorider, sulfat, nitrat och karbonat. 10. Framställning av kopparkarbonat medelst kopparsulfat och natriumkarbonat. 11. Sönderdelning av kopparsulfat med zink.

Sjätte klassen.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: läseboken genomgången med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia, reformationstiden och nyare tiden. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. — *Väring*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 10 uppsatser, därav 4 på läroverket. — *Carlsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1. Resor förr och nu. 2 (på läroverket). a) Redogör för någon viktig historisk tilldragelse. b) Några yttringar av jordens vulkaniska verksamhet. c) Vilken nytta hava vi av vattendrag? d) Potatisen, dess odling och användning. e) Något om Anna Maria Lenngrens diktning. f) I trädgården under hösten. 3. Olika slag av nederbörd. 4 (på läroverket). a) Berätta något om hur svensk-norska unionen kom till. b) Beskriv ett flodlopp. c) Vad vi kunna hämta ur våra skogar. d) Ladugårdsarrendet (efter Almqvist). e) Ett biografbesök. f) Nyttan och nöjet av att äga en radioapparat. 5. a) Stads- och lantliv. b) En jakt. 6. Lergöken (efter Bondesson). 7 (på läroverket). a) Luthers första steg på den reformatoriska banan. b) Englands industri och handel. c) Vilka fördelar och olägenheter bringar havet människan? d) Hemsöborna få sommargäster (efter Strindberg). e) Brev med ansökan om anställning. 8. a) Åskledaren. b) Djur som användas i samfärdsels tjänst. 9 (på läroverket). a) Skildra någon framstående personlighet ur kyrkans äldre historia. b) Italiens enhetsstrider under 18- och 1900-talen. c) Något om svenskarna i Förenta staterna. d) Ett fysikaliskt (kemiskt) experiment. e) Hur jag ämnar tillbringa mitt påsklov. 10. Våra domstolar.

TYSKA, 3 t. Drei Erzählungen omkr. 70 sidor, delvis kursivt. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 4 hemstilar. — *Gustafsson*.

ENGELSKA, 4 t. Omkring 50 sid. i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar, reproduktioner eller brev med givet innehåll, varav 6 på läroverket. — *Svartengren*.

FRANSKA (valfritt), 3 t. Bödtker-Hösts lärobok slutläst (ett par stycken överhoppade). Grammatiken avslutad och repeterad. — *Nilsson*.

HISTORIA, 4 t. Statskunskap: grundragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia; repetition av nyare tiden med huvudvikten lagd på tiden

- efter 1809. Allmän historia: repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Malmer*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvations-system av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. — *Malmer*.
- FYSIK, 2 t. Optik och akustik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostäders uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi. — *Viberg*.
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning, järnets metallurgi, glas- och porslinsstillverkning. — *Urelius*.

Första ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: valda delar av Apostlagärningarna samt Paulus' brev till Filipperna. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Litteraturhistoria: Steffen, till Reformationen; litteraturläsning: Lagerlöf: En saga om en saga; isländska sagor och eddasånger samt valda stycken ur medeltidens svenska litteratur i anslutning till litteraturhistorien. Deklamation, föredrag och dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Rydholm*.
- Ämnen för uppsatserna:
1. En berättelse från sommaren. 2 (på läroverket). a) Om Trymskvädet och de däri uppträdande personerna. b) Beskriv växtligheten på någon plats du känner till. c) Våra dagars samfärdsmedel. 3. Den grekiska gudaläran. 4 (på läroverket). a) Germanernas samhällsförhållanden vid deras första framträdande i historien. b) Roten och dess uppgifter. c) Lufttrycket och barometern. d) De viktigaste fordringarna på en svensk uppsats. 5. Rom och Kartago. 6 (på läroverket). a) Munkväsendets uppkomst och utveckling. b) Feodalstatens uppkomst och utveckling. c) Om bergbildning. d) Karaktärsdrag hos de gamla islänningarna. 7. Nyttan och nöjet av en kall och snörik vinter. 8 (på läroverket). a) Påvedömet och missionen till omkr. 800. b) Jämförelse mellan den arabiska och den samtida kristna kulturen. c) Den heliga Birgitta. d) Några sevärdheter på utställningen "Människan". 9. Olika sätt att färdas på vattnet. 10 (på läroverket). — 11. —
- TYSKA, 2 t. Herrn Mahlhubers Reisenabenteuer. Grammatik: Artiklar, substantiv, pronomen och verb i syntaxen. Talövningar. Övningar i översättning till tyska. 11 skriftliga översättningar, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Gustafsson*.
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, sid. 26—43, 45—52, 57—75, delvis kursivt. Tal-

- övningar i anslutning till det lästa. Hammarberg-Zetterström: artiklarna, substantiv, adjektiv och pers. pronomen. Övningar i översättning till engelska. Genomgång av under läsåret skrivna 5 skolstilar och 6 hemstilar. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna och svenska historia. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografien, Storbritanniens och Irlands, Tyska rikets, Frankrikes samt Italiens geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Malmer*.
- MATEMATIK, 7 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrotter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Geometri: repetition av den föregående kursen; proportionslära; satser om transversaler och trianglars likformighet; övningssatser. 11 uppsatser, varav 6 på läroverket. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 1 t. De fanerogama växternas organ, särskilt blomma och frukt, med hänsyn till viktigare växtfamiljer; några viktiga svenska växtsamhällen. Herbarieförhör på minst 150 växtarter. Exkursioner under h. t. 5 timmar. — *Sjögren*.
- FYSIK, 3 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi. Räkneuppgifter. — *Viberg*.
- KEMI, 2 t. Inledande kurs; haloiderna; syre, svavel, kväve och fosfor. — *Viberg*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika med realgymnasiet. 11 uppsatser, varav 6 på läroverket. — *Rydholm*.
- Ämnena för uppsatserna:
- 1 (på läroverket). a) Trymskvädet. b) Varför förföljde romerska staten de kristna? c) Vulkaner och jordbävningar. d) Biografen och dess betydelse. 2 (på läroverket). a) Om Trymskvädet och de däri uppträdande personerna. b) Beskriv växtligheten på någon plats du känner till. c) Våra dagars samfärdsmedel. 3. Den grekiska gudaläran. 4 (på läroverket). a) Var det romerska världskriget till nytta eller skada? b) Luftrycket och barometern. c) Om bruket av främmande ord i svenskan. d) De viktigaste fordringarna på en svensk uppsats. 5. Rom och Kartago. 6 (på läroverket). a) Munkväsendets uppkomst och utveckling. b) Växternas pollination genom vinden. c) Karaktärsdrag hos de gamla islänningarna. d) Hur kan människan missbruka sitt herravälde över naturen? 7) Nyttan och nöjet av en kall och snörik vinter. 8 (på läroverket). a) Kanadas natur och näringar. b) Tiggardordnarna. c) Vilken betydelse hade kyrkan i Sverige under medeltiden? d) Några sevärdheter på utställningen "Människan". 9. Olika sätt att färdas på vattnet. 10 (på läroverket). — 11. —
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok st. 1—27. Ponténs Lat. Förf. I 10 sid. Formläran och kasusläran. — *Rydholm*.
- TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. Av de 11 skriftliga arbetena ha dock 9 utförts på läroverket. — *Ringenson*.
- ENGELSKA, 2 t. Av Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok, sid. 26—43, 45—52, 57—70.

Grammatik: av syntaxen artiklar och substantiv. Talövningar i anslutning till den lästa texten. — *Svartengren*.

HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — h. t. *Brieskorn*, v. t. *Rydholm*.

GEOGRAFI, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Malmer*.

MATEMATIK, 5 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragning och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1:sta-gradsfunktioner och funktionen $y = ax^2$. Proportionslära. Transversaler och trianglars likformighet; repetition av den föregående geometrikursen. 11 uppsatser, av vilka 7 utarbetats på läroverket. — *Munthe*.

BIOLOGI, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Malmer*.

FYSIK, 2 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi enligt läroboken. Enklare räkneuppgifter. — *Munthe*.

Andra ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning; Paulus' brev till Galaterna och vissa partier ur brevet till Romarna. Kyrkohistoria: Nya tiden till § 57. Religionslära: Skapelsen — Jesu person. Allmän religionshistoria. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början till Bellman; motsvarande partier i litteraturhistorien; Vapensmeden av Rydberg; övningar i muntlig framställning; 11 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Månsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Något om orsakerna till de många bilolyckorna. b) En sommarbostad, sådan jag önskar mig den. 2 (på läroverket). a) Luthers utveckling till reformator. b) De idéer, som fullföljdes av Filip II av Spanien. c) Rysslands näringar. d) Italiens näringsliv. e) Frukt- och fröspridning. f) Förändringar, som jag önskar se genomförda i Vänersborg. 3. a) Radion som folkbildningsmedel. b) Den av hjältarna i Karolinerna, som tilltalar mig mest. c) Iakttagelser angående fågellivet i min hembygd. 4 (på läroverket). a) Vilka omständigheter bidrogo till att öka furstemakten vid nyare tidens början? b) Den dramatiska diktningen i Sverige under medeltiden och reformationstiden. c) Renässansen. d) Drottning Elisabeth i England. e) Naturvetenskapernas betydelse för det praktiska livet. f) Cellen. g) Den moderna idrottens förtjänster och fel. 5. a) Om ordflätor. b) Min favorit på den vita duken. c) Skytterörelsens betydelse. 6 (på läroverket). a) Något om den humoristiska diktningen under storhetstiden. b) Gustav Vasas förtjänster om Sverige. c) Om förbränning och brännmaterial. d) Matsmältningen hos människan. e) Äldre och nyare uppfattningar om värmets natur. f) Goda nöjen och dåliga. 7. a) En auktion. b) Nyttan av att studera kemi. c) Vänersborgs kyrka efter restaureringen. 8. (på läroverket). a) Religionen hos de gamla perserna. b) Vad har Stiernhielm velat lära sin tids ungdom med sin dikt Herkules? (hjälpmedel: läseboken). c) Det engelska statsskicket utveckling från nyare tidens början till 1688 (hjälpmedel: läroboken). d) Människans andningsorgan. e) Lysgas och dess framställning. f) Resplan för en utländsk turist under en fjorton dagars resa i Sverige. 9. a) Vår tids kommunikationsmedel. b) Ett besök på en anatomisk utställning ("Människan"). c) Som man ropar i skogen, får man svar. 10 (på läroverket). a) Varför kallas somliga religioner högre, andra lägre? b) Dalins Argus. c) Reduktionsfrågan före 1680. d) Sveriges träindustri. e) Blodet, dess sammansättning och betydelse. f) Framställning av soda. g) Den svenska gymnastiken. — 11. —

- TYSKA, 2 t. Jugenderinnerungen eines alten Mannes c:a 75 sidor. Grammatik: syntaxen slutläst och delvis rep.; rep. av formläran. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 11 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. — *Nilsson*.
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe avslutad, omkr. 30 sidor i Tales and Sketches, allt delvis kursivt. Omkr. 15 sidor kursivt i Practical English. Talövningar. Hammarberg-Zetterström: av syntaxen, ordföljden, pronomen och verb. Övningar i översättning till engelska efter Zetterströms översättningsövningar. Reproduktionsövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar. — *Månsson*.
- FRANSKA, 4 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe: Fransk läsebok för nybörjare, omkr. 100 sidor. Grammatik: substantiv, adjektiv, verb, pronomen (delvis). Uttalsövningar, tal- och skrivövningar. — *Ringenson*.
- HISTORIA, 3 t. Allmän historia 1500—1715 och fäderneslandets historia 1520—1718, båda i utförligare framställning. — *Brieskorn*.
- GEOGRAFI, 1 t. Förenta staterna, Kina, Japan, Ryssland och Sverige såsom i föregående klass. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 6 t. Algebra: ekvationer och ekvationssystem av högre grad; rötter; potenser; logaritmer; exponentialekvationer. Användning av rätvinkliga koordinater. Plangeometrien avslutad; sammanfattande kurs i planimetri. Enkla trigonometriska beräkningar rörande plana figurer. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Urelius*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi: hälsolära. — *Sjögren*.
- FYSIK, 2 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien; magnetismen och elektrostatisken. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka med hälften av klassen. — *Urelius*.
- Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:
1. Arkimedes' princip.
 2. Längdutvidgningskoefficienten för ett metallrör.
 3. Termometerns fixpunkter.
 4. Koppars specifika värme.
 5. Isens smältvärme.
 6. Vattnets ångbildningsvärme.
 7. Naftalins smältpunkt.
 8. Kvicksilvers utvidgningskoefficient.
 9. Lufttermometern.
- KEMI, 2 t. Återstående metaller, alkalimetallerna samt 2- och 3-värdiga jordmetaller; organisk kemi. — *Sjögren*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Carlsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Vilka viktiga händelser bilda övergången från medeltiden till nyare tiden? b) Havet som människans vän och fiende. 2 (på läroverket). Ämnena desamma som för reallinjen. 3. Jämförelse mellan en bondes och en sjömans liv (med ledning av Geijers dikter Odalbonden och Vikingen). 4 (på läroverket). a) Vilka omständigheter bidrogo till att öka furstemakten vid nyare tidens början? b) Drottning Elisabeth i England. c) Renässansen. d) Den dramatiska diktningen i Sverige under medeltiden och reformationstiden. e) Cellen. f) Naturvetenskapernas betydelse i det praktiska livet. g) Den moderna idrottens förtjänster och fel. 5. Gustav Is betydelse för Sverige. 6 (på läroverket). a) Den svenska kyrkan på 1600-talet. b) Johan III och katolicismen. c) Varför har storindustrin i Förenta staterna blivit så betydande? d) Skrock och sedvänjor knutna till julfirandet. e) Vad jag hoppas och väntar av det nya året. f) Om

naturskydd. 7. a) Huvuddragen av Gotlands historia. b) Nyttan och nöjet av en snörik vinter. 8 (på läroverket). a) Vad har Stiernhielm velat lära sin tids ungdom med sin dikt Herkules (läseboken som hjälpmedel). b) Historiskt intresse och författareskap i Sverige under stormakts-tiden. c) Det engelska statsskickets utveckling under nyare tiden till 1688 (läroboken som hjälpmedel). d) Spår av istidens verkningar i vårt land. e) Människans andningsorgan. f) Resplan för en utländsk turist under en 14 dagars färd i Sverige. 9. Radion som bildningsmedel. 10 (på läroverket). a) Buddhism och kristendom. b) Den svenska adeln under 1600-talet. c) Den nordenflychtska kretsen, dess verksamhet och betydelse i svensk litteratur. d) Hur har Dalin karakteriserat svenska konungar i "Sagan om hästen"? (Läseboken som hjälpmedel.) e) Magister Lars karakter sådan den skildrats i Rydbergs "Vapensmeden". (Rydbergs "Vapensmeden" som hjälpmedel.) f) Blodet, dess sammansättning och uppgifter. g) Skolbiblioteket och dess uppgifter. — 11. —

LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 25 sid. Ovidius' Metam.: Pyramus et Thisbe, Daedalus et Icarus, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Orpei mors, Quattuor aetates. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 9 skriftliga översättningar, därav 5 på läroverket. — *Armini*.

TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Månsson*.

ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe avslutad. Walpole, Jeremy and Hamlet 50 sid. Grammatik: av syntaxen pronomen, ordföljd och verb. Talövning i anslutning till den lästa texten. Övningar i översättningar från svenska. — *Ringenson*.

FRANSKA, 5 t. Lika med realgymnasiet. — *Ringenson*.

HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Carlsson*.

GEOGRAFI, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Malmer*.

MATEMATIK, 4 t. Läran om kvadratrötter avslutad; ekvationer av andra graden med en och flera obekanta, ävensom av högre grad jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter, plangeometrien avslutad; någon användning av rätvinkliga koordinater. — 11 skriftliga uppsatser, av vilka 6 utarbetats på läroverket. — *Olsson*.

BIOLOGI, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Sjögren*.

FYSIK, 1 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien. — *Olsson*.

Tredje ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i samband med religionsläran. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Religionsläran avslutad. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till och med nyromantiken i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av Sophokles, Konung Oidipus, översatt av E. Staaff, samt av dansk och norsk litteratur: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Björnson: Synnöve Solbakken. Föredrag, diskussions- och deklamationsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Brieskorn*.

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Karakteristik av huvudpersonerna i Vapensmeden. b) Förtjänar Karl XI en plats bland våra stora konungar? c) Skäl för och emot begagnandet av rätten att bortvälja ämnen. d) Flygkonsten i krigets och fredens tjänst. 2 (på läroverket). a) Ortodoxi och pietism. b) Bell-

man som svensk skald. c) Olika omdömen om Karl XII. d) Hur upptaga och bereda växterna sin näring? e) Om ackumulatörer. f) Nyttan av att studera kemi. 3. a) Kellgrens satiriska diktning. b) Europeiska kriser under förra hälften av 1700-talet. c) Radion i folkbildningens tjänst. 4 (på läroverket). a) Religiösa förhållanden i Nord-Amerika, en översikt. b) Leopold som upplysningsfilosof. c) 1700-talsupplysningens innebörd. d) Joule'ska lagen och dess viktigaste tillämpningar. e) De encelliga djuren. f) Betydelsen av att bo i ett fritt land. 5. (på läroverket). a) Metodismen. b) Den Thorild-Kellgrenska striden, dess orsaker och innebörd. c) Arvid Horns uppgifter som statsman. d) Vindarnas betydelse. e) Hur skall man bäst lära sig läxorna? f) Är påståendet, att tiderna försämras, berättigat? 6. a) Fru Lenngrens diktning. b) Vilka krav böra ställas på en god tidning? c) Olika slags krigsorsaker. 7 (på läroverket). a) Varför bedriver den kristna kyrkan missionsverksamhet? b) Karaktäristik av nyromantiken. c) Franska revolutionens förhistoria. d) Skillnaden mellan fantasi och verklighet. e) Jämförande beskrivning av skelettet hos ryggradsdjuren. f) Liten tuva välter ofta stort lass. 8. a) Jämförelse mellan kristendomen och muhammedanismen. b) Olika omdömen om Napoleon I och hans politik. c) Bilsamfärdselns omskapande betydelse. 9 (på läroverket). —

TYSKA, 2 t. Heine, *Die Harzreise* slutläst; *Das Fähnlein der sieben Aufrechten* 25 sid. Grammatik: syntaxen repeterad. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 skriftliga arbeten, därav 5 på läroverket. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t. Larsson, *English Fiction* omkr. 50 sidor. Kursivläsning av Butler-Harding, *Practical English* 20 sidor. Hammarberg-Zetterström: grammatiken avslutad. Talövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 4 skolstilar och 5 hemstilar. — *Reimers*.

FRANSKA, 4 t. Fransk läsebok av Jespersen-Stigaard-Rodhe slutläst; Edström, *Lecture Française II* påbörjad; Edströms språklära: formläran genomgången; syntaxen delvis. — *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de skandinaviska grannlänternas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. — *Brieskorn*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Psykologien genomgången och delvis repeterad. — *Steen*.

MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Trigonometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Maximum- och minimumproblem. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometrien fullständigt genomgången. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Lundberg*.

BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; utvecklings- och ärftlighetslära, växtanatomi och växtfysiologi. — *Sjögren*.

FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till de optiska instrumenten. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka. — *Munthe*.

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1. $\frac{M}{H}$. 2. M. H. 3. Kopparvoltametern. 4. Strömmätningssinstrument. 5. Galvanometern. 6. Wheatstone's brygga. 7. Galvaniska element. 8. Kompensationsbryggan. 9. Induktionsförsök. 10. Motorförsök. 11. Elektriska svängningar (sjungande ljusbågen). 12. Röntgenstrålar. 13. En tons svängningstal (grafiskt). 14. Kundts rör.

KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; syntetiska och analytiska laborationer; frivilliga laborationer en dubbeltimme varannan vecka. — *Viberg*.

Vid de syntetiska övningarna ha framställts föreningar av koppar, zink, bly och silver. Vid analyserna ha utlämnats både enkla salter och sammansatta prov, av de förra både i vatten lösliga och olösliga salter.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Månsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Förtjänar Karl XI en plats bland våra stora konungar? b) Flygkonsten i krigets och fredens tjänst. 2 (på läroverket). a) Ortodoxi och pietism. b) Utmärkande drag i Bellmans diktning. c) Hur upptaga och bereda växterna sin näring? d) Nyttan av att studera latin. 3. a) Kellgren som satiriker. b) Radion som folkbildningsmedel. c) Kabinettpolitiken under 1700-talet. 4 (på läroverket). a) De religiösa förhållandena i Nordamerika. b) Thorilds dikt Passionerna och den därav föranledda striden. c) Följderna av Napoleons tåg till Ryssland. d) De encelliga djuren. e) Åskan. f) Betydelsen av att få bo i ett fritt land. 5 (på läroverket). a) Metodismen. b) Bengt Lidner. c) Napoleon I (karaktäristik). d) Vindarnas betydelse. e) Växternas skyddsmedel mot yttervärlden. f) Hur skall jag bäst kunna lära mig mina läxor. g) Om vikten av att våra fornminnen tillvaratagas och skyddas. 6. a) Wallins diktning. b) Vilka krav böra ställas på en god tidning? c) Olika slag av krigsorsaker. 7 (på läroverket). a) Olika uppfattningar om Kristi person. b) Atterboms dikt Lycksalighetens ö. c) Den stora franska revolutionens förhistoria (hjälpmedel: läroboken). d) Rygggradsdjurens extremiteter, deras byggnad och anpassning för olika användning. e) Skillnad mellan fantasi och verklighet. f) Liten tuva stjälpes ofta stort lass. 8. a) Buddha och Kristus — en jämförelse. b) Upplysningsidéernas inverkan på politiken under 1700-talet. c) Det våras. 9 (på läroverket). —

LATIN, 6 t. Cæsar enl. Pontén, Lat. förf. (II, 1) s. 3—31; Livius, 23 Boken: kap. 1, 14—24; Ovidius, Philemon, Orpei mors, Midas et Bacchus. Catullus (alla dikter i Risbergs urval); Horatius Satir I. 9. Grammatiken avslutad; antikviteter, metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, De viris illustribus, och Justinus. 16 skriftliga översättningar från latin, varav 9 på läroverket. — *Rydholm*.

GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundqvists Elementarbok st. 1—24; läseboken s. 1—28. Extemporalieövningar. Formläran genomgången och repeterad. Syntaxen i samband med textläsningen. — *Steen*.

TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t., därav 1 gemensamt. Jespersen-Rodhe avslutad. Gissing-Hardy Reader sid. 7—35, delvis extempore. Talövningar. Icke-grekerna dessutom Gissing-Hardy Reader, sid. 61—75, delvis extempore. — *Svartengren*.

FRANSKA, 5 t. 4 t. lika med realgymnasiet, dessutom ett 20-tal sidor i läroboken; 1 t. läsning extempore samt skrivövningar. Skriftliga tillämpningsövningar. — *Reimers*.

HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Rydholm*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.

MATEMATIK, 4 t. Algebra: ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; rötter i allmän-

het, potenser, logaritmer, exponentialekvationer. Planimetri: läroboken fullständigt genomgången. Trigonometri: läroboken fullständigt genomgången. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Urelius*.

BIOLOGI, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Sjögren*.

FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik. — *Urelius*.

Fjärde ringen.

Realgymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringars kurser. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria t. o. m. Fröding—Karfeldt. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. — *Nilsson*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Kristendomens seger i romerska riket, dess orsaker och följder. b) Analys av Geijers götiska diktning. c) Krimkrigets betydelse för Europa. d) Olika sätt att bestämma ljusets hastighet. e) Rovfåglarna. f) Landskapstypens inverkan på befolkningens karaktär. g) Sann och falsk hederskänsla. 2. a) Grundläggandet av Tysklands enhet. b) Romantiska drag i Tegnér's diktning. c) Som man ropar i skogen, får man svar. 3 (på läroverket). a) Vad är det, som ger protestantismen företräde framför katolicismen? b) Tegnér och nyromantiken. c) Frankrikes utveckling som kolonialmakt. d) Svamparna och deras betydelse. e) Mikroskopet och dess användning. f) Industrialismen och dess inverkan på samhällsförhållandena. g) Om bruket av främmande ord. 4. a) Planer och försök att åstadkomma världsfred. b) Grundtankar i Almqvists diktning. c) Sambandet mellan materiell och andlig kultur. 5 (på läroverket). a) Har neologien varit till skada eller gagn för religionen? b) Den borgerliga liberalismens inflytande på svenska litteraturen under förra hälften av 1800-talet. c) Reformpolitikens triumf under Karl XV. d) Bolsjevikerna och världsfreden. e) Bergens uppkomst och utveckling. f) Våra sinnen och verkligheten. g) Ett glatt lynnes fördelar och nackdelar. h) Krig och kultur. 6. a) Frankrikes betydelse för Europa under nyare tidens första tidevarv. b) "Där bor oväld uppå framtid's tunga." c) Runeberg som episk skald. 7 (på läroverket). a) Nutidens katolicism. b) Karaktäristik av naturalismen. c) Rydbergs idealism. d) Konung och riksdag i Sverige. e) Källorna till Sveriges nationalrikedom. f) Optiska fenomen i atmosfären. g) Om ljusets betydelse för växterna. h) Vilket betyder mest i livet, begåvning eller energi?

TYSKA, 2 t. Deutsche Prosa, c:a 70 sidor. Extemporerad läsning. Grammatik i anslutning till de skriftliga övningarna. Översättning till tyska. 7 skriftliga arbeten, därav 4 på lärorummet. Talövningar. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 4 t. Larsson, Engl. Fiction avslutad. Kursivläsning: Butler-Herdin, Practical English, talövningar. Grammatiken repeterad. Genomgång av under läsåret skrivna 3 skolstilar och 4 hemstilar, de sistnämnda uppsatser. — *Reimers*.

FRANSKA, 4 t. Edström, Lecture française c:a 75 sid. Grammatik: Det väsentliga av formläran repeterat; syntaxen i huvudsak genomgången. Muntliga och i någon mån skriftliga tillämpningsövningar. — *Svartengren*.

HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien till våra dagar såsom i föregående ring; grunddragen av de viktigare kulturländernas nuvarande

författning i samband med historien ävensom Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän historia. — *Brieskorn*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Logiken genomgången och repeterad. Repetition av viktigare partier ur psykologien. — *Steen*.

MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. — *Munthe*.

BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av föregående års kurser. — *Sjögren*.

FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. — *Munthe*.

KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. Det allmännaste av teoretisk kemi. — *Urelius*.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

Ämnen för uppsatserna:

1 (på läroverket). a) Kristendomens seger i romerska riket, dess orsaker och följder. b) Analys av Geijers diktning. c) Krimkrigets betydelse för Europa. d) Rovfågeln. e) Olika sätt att bestämma ljusets hastighet. f) Landskapstypens inverkan på befolkningens karaktär. g) Sann och falsk hederskänsla. 2. a) Geijers utveckling. b) Vad gällde striden mellan kejsare och påve under medeltiden? c) Varför är eftervärldens dom ofta olik samtidens. 3 (på läroverket). a) Vad är det, som ger protestantismen företräde framför katolicismen? b) Tegnér och nyroman-tiken. c) Frankrikes utveckling som kolonialmakt. d) Svamparna och deras betydelse. e) Mikroskopet och dess användning. f) Industrialismen och dess inverkan på samhällsförhållandena. g) Om bruket av främmande ord. 4. a) Grundtankar i Almquists diktning. b) Planer och försök att åstadkomma världsfred. c) Sambandet mellan materiell och andlig kultur. 5 (på läroverket). a) Har upplysningen varit till gagn eller skada för religionen? b) Liberalismens inflytande på vår litteratur under förra hälften av 1800-talet. c) Reformpolitikens triumf under Karl XV. d) Bolsjevikerna och världsfreden. e) Hur har jordens högländsområden uppstått? f) Våra sinnen och verkligheten. g) Ett glatt lynnes fördelar och faror. h) Krig och kultur. 6. a) Reak-tionen mot upplysningen. b) Frankrikes politiska betydelse för Europa under nyare tidens första tidevarv. c) Det dunkelt sagda är det dunkelt tänkta. 7 (på läroverket). a) Nutidens katolicism. b) Karaktäristik av naturalismen. c) Horatius personlighet, sådan den framträder i hans diktning. d) Konung och riksdag i Sverige. e) Källorna till Sveriges nationalrikedom. f) Optiska fenomen i atmosfären. g) Om ljusets betydelse för växterna. h) Vilket betyder mest i livet, begåvning eller energi?

LATIN, 6 t. Horatius (ed. Risberg); Cicero, Cato maior; repetitioner. Antikviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv läsning. 12 översättningar till svenska, därav 7 på läroverket. — *Armini*.

GREKISKA, 7 t. Läseb. s. 17—34; 66—84; Homeros Odyssea, sång IX; repetitioner. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen. Någon extemporerad läsning i Apostlagärningar. — *Armini*.

TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe avslutad; Larsson, English Fiction c:a 65 sidor.

Läsning i Practical English och muntliga övningar i anslutning därtill. — *Svartengren*.

FRANSKA, 5 t. 4 t. lika med realgymnasiet. 1 t. läsning extempore ur Lectures variées, muntliga och i någon mån skriftliga övningar. — *Svartengren*.

HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; sammansatt ränta; stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matematikkursen repeterad. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Lundberg*.

BIOLOGI, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Sjögren*.

FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. — *Lundberg*.

Koncentrationsundervisning har under höstterminen ägt rum i ring L. III i ämnen kristendom och filos. propedeutik på så sätt, att å de tre veckotimmar, som äro anslagna åt dessa båda ämnen, under $\frac{2}{3}$ av terminen meddelats undervisning uteslutande i kristendom, under $\frac{1}{3}$ av terminen uteslutande i filos. propedeutik.

9. Undervisning i välskrivning

har meddelats efter Holmqvistska metoden och omfattat följande kurser:

Klass 1, 2 t. Lilla och stora alfabetet; skrivning av medelstor stil.

„ 2, 2 t. Skrivning av medelstor och mindre stil.

„ 3, 1 t. Skrivning av mindre och större stil.

10. Undervisning i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

“Lärobok i geometrisk konstruktion för de allm. läroverken“ av P. Henriques; övningsblad i akvarellmålning; klotsar av glas och trä; tillämpningsmodeller av trä för lineärritning och frihandsteckning; diverse gipser från Tekniska Skolans i Stockholm gipsgjuteri; diverse föremål av glas, porslin, terracotta och lera, järn och trä; husgerådssaker och verktyg; uppstoppade fåglar; pressade växter. “Stockholmsbilder från början av 1900-talet“ av F. Boberg.

Övningskurser.

Realskolan.

Klass 1 a, 1 t. Frihandsteckning: inledande övningar; konturteckning av enkla föremål efter förteckning på tavlan; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning med vattenfärger.

Klass 1 b, 1 t. Lika med 1 a.

Klass 2, 1 t. Frihandsteckning: konturteckning efter enkla husgerådssaker, plana gipser samt växtblad; teckning ur minnet; övningar i färgläggning med vatten- och kritfärger; frivilliga hemritningar.

- Klass 3, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipser; teckning ur minnet; färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggövning. Kartritning, frivilliga hemritningar.
- Klass 4, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster; övningar i skuggning och färgläggning. Handtryck. Linearritning: föreberedande övningar i ritinstrumentens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen.
- Klass 5, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; färgläggning. Handtryck. — Linearritning: skalor; de första grunderna i projektionsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala.
- Klass 6, 2 t. (gemensamt med Ring R. I). Kursen lika med första ringens.

Gymnasiet.

- Ring R. I, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter enkla föremål jämte lättare skuggning; färgbehandling med akvarellfärger och kritor. — Linearritning: grunderna av projektionsläran med tillämpningar; övningar i ytutbredning.
- Ring L. I, 2 t. Lika med R. I.
- Ring R. II, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning samt skuggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; teckning och skuggning med svartkrita och kol efter gipser; färgbehandling med akvarellfärger. Linearritning: övningar i ytutbredning samt uppritning av solida kroppars skärningar; tillämpningsövningar.
- Ring L. II, 1 t. Frihandsteckning. (Lika med R. II.)
- Ring R. III, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning jämte färgläggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; akvarellmålning; pennteckning i tusch, kol och blyerts samt svartkrita. Ritningar till undervisningen i biologi. — Linearritning: kortfattad översikt av skugglärans grunder i sammanhang med några enkla rit- och laveringsövningar; fria tillämpningsmodeller.
- Ring L. III B, 1 t. Frihandsteckning. (Lika och gemensamt med R. III.)
- Ring R. IV, 2 t. Frihandsteckning: övningar av samma art som i närmast föregående ring samt dessutom för mera försigkomna lärjungar uppgifter, som avse fortsatta studier. — Linearritning: kortfattad översikt av perspektivlärans grunder jämte ritning efter föremål ur verkligheten.
- Ring L. IV B. (Lika och gemensamt med R. IV). Frihandsteckning.

Frivillig teckning.

har ägt rum tre timmar i veckan. Antalet däri deltagande lärjungar utgjorde under höstterminen 48 och under vårterminen 58. Under den frivilliga teckningen hava lärjungarna sysselsatts som under de obligatoriska teckningstimmarna. Handtryck har övats i alla klasser.

11. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

A) Musikens teori och sång.

Sångklass 1 (lärjungar i klass 1). Fred. 1,⁵⁰—2,³⁵, lörd. 12—12,⁴⁵. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok av Assar m. fl., koraler.

Sångklass 2 (lärjungar i klass 2). Fred. 12,⁵⁵—1,⁴⁰ och lörd. 12,⁵⁵—1,⁴⁰. Elementarsång: lika med sångklass 1. Körsång: lika med sångklass 1.

Sångklass 3 (lärjungar i klass 3, 4 och 5). Tisd. 9,⁵⁰—10,³⁵, fred. 2,⁴⁵—3,³⁰ och lörd. 1,⁵⁰—2,³⁵. Elementarsång: se sångklass 1. Körsång: unisona sånger ur A. Tegnér's "Sjung svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Sv. skolkvartetten", samlingar 1 och 2. Denna sångklass har övats på två avdelningar, dels var för sig, dels gemensamt, varvid timantalet dock ej överstigit 2 i veckan för resp. avdelningar.

Sångklass 4 (lärjungar i kl. 6, ring I, II, III, IV). Tisd. 9,⁵⁰—10,³⁵ samt torsd. 2,⁴⁵—3,³⁰ körövning tillsammans med sångklass 3.

Sångklasserna 1 och 2 utgöra den lägre köravdelningen, sångklasserna 3 och 4 den högre.

B) Instrumentalmusik

har övats tisd. och onsd. 5,⁴⁵—8 e. m. och torsd. 6,³⁰—8 e. m. Undervisning har meddelats i orgel-, violin-, violoncell- och pianospelning. Bland arbeten, som använts, må nämnas: Lunds orgelharmoniumskola, Lagergrens orgelskola, Hennings violinskola, Etuder av Kayser, Hirsch's violinbibliotek, Klassische Stücke für Violin (Edition Peters), Bocklets och Wolfardts pianoskolor, Czernys etuder, Sonatiner av Clementi m. fl. Vid samspelning ha inövats stycken för flerstämmiga violiner, violoncell, piano och orgelharmonium m. m.

12. Redogörelse angående 1) gymnastik och fäktning, 2) lek och idrott samt 3) simundervisning under läsåret.

1) Gymnastik och fäktning.

1. De manliga lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastikavdelningar och en svagavdelning samt i 3 fäktavdelningar. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett klassvis med undantag för svagavdelningen, till vilken avdelats svagare lärjungar från hela läroverket.

De kvinnliga lärjungarna hava bildat en gymnastikavdelning.

2. Övningarna togo sin början under höstterminen den 1 september och under vårterminen den 15 januari samt avslutades under höstterminen den 17 december. Under vårterminen äro de avsedda att avslutas den 9 juni.

3. Under höstterminen hava övningarna icke varit inställda någon gång. Under vårterminen hava de varit inställda en dag på grund av målning i gymnastiklokalen.

4. Övningarnas inflytande på lärjungarnas kroppsutveckling och hälsotillstånd synes hava varit gott.

2) Lek och idrott.

1. Under den varma årstiden hava gymnastiklektionerna omkring 2 dagar i veckan utbytts mot lek och idrottsövningar i det fria. Under vintern hava en del lektioner utbytts mot skridskoåkning. I de gymnastiska dagövningarna hava lekvarv ibland inlagts.
2. Under skolans fristunder har icke någon ordnad lek eller idrott anordnats.

3) Simundervisningen.

1. Förberedande övningar i simning, s. k. torrsimning, hava varit anordnade i omedelbar anslutning till gymnastikundervisningen inom kl. 1—5.
2. Simövningar i vatten hava på grund av ogynnsam väderlek icke kunnat anordnas under höstterminen men äro avsedda att äga rum under senare delen av vårterminen, om temperaturen i vattnet medgiver badning ute.
3. Särskilda skolbad hava icke varit anordnade. Obligatorisk duschning har dock ägt rum i anslutning till gymnastiklektionerna i regel en gång i veckan med varje avdelning.

13. Undervisning i träslöjd,

som ägt rum i Slöjd- och Tekniska Skolans lokal, har under årets meddelats åt lärjungar i klasserna 1—5, fördelade på 4 grupper med 2 timmar i veckan. Antalet deltagare har under höstterminen varit 70, under vårterminen 69.

Vid slöjdundervisningen, som bedrivits efter Nääs-metoden, har följts Nääs' nya modellserie för pedagogisk snickerislöjd, omfattande 33 nummer med 45 parallellnummer, mellan vilka lärjungen själv fått välja.

I klasserna 1 och 2 hava lärjungarne övats i att förfärdiga enklare föremål av trä utan sammansättningar eller med mycket lätta sådana, såsom spikning, skruvning eller plattning. Kännedom har meddelats om härtill behövligena verktygs riktiga användning och vård.

I övriga avdelningar hava lärjungarne övats i att tillverka enklare föremål av trä med något svårare sammansättningar, såsom sinkning, gradning, tappning och slitsning samt lättare svarvning. Undervisning angående skärpning av verktyg samt dessas användning har även meddelats.

Avgifter för materiel har utgått med 1,75 kr. per termin och lärjunge. Läroverket har för verktygsslitning under arbetsåret erlagt 65 kr.

Slöjdlärares arvode har utgått enl. K. Kung. den 30 maj 1924 (Sv. Förf. s. 305). Bidrag till slöjdundervisningen har i övrigt icke åtnjutits.

14. Frivilliga självstudier under sommarferierna hava icke redovisats. Ang. förslag till sådana se tillägg.

15. Under året har konfirmationsundervisning meddelats av lektor Steen åt 25 lärjungar under tiden 21 sept.—6 mars, 1 à 2 timmar i veckan. ●

B. Lärarna.

16. Redogörelse för lärarnas tjänsteåligganden under höstterminen 1925.

Rektor *E. M. Lundberg*, Fil. D.

Matematik i L. IV 5 t.
 ” i R. III 6 ”
 Fysik i L. IV 2 ” = 13 t.
 Matematiska skripta i L. III och R. II.

Lektor *J. R. Brieskorn*, Fil. D.

Modersmålet i L. IV 3 t.
 ” i R. III 3 ”
 Historia i R. IV 3 ”
 ” i L. IV 3 ”
 ” i R. III 3 ”
 ” i R. II 3 ”
 ” i L. I 3 ” = 21 t.
 Svenska skripta i L. IV och R. III.
 Klassföreståndare i R. III.

Lektor *H. Steen*, Teol. D.

Kristendom i R. IV 2 t.
 ” i L. IV 2 ”
 ” i R. III 2 ”
 ” i L. III 2 ”
 ” i R. II 2 ”
 Grekiska i L. III 7 ”
 Fil. proped. i R. IV 1 ”
 ” ” i L. IV 1 ”
 ” ” i R. III 1 ”
 ” ” i L. III 1 ” = 21 t.
 Morgonbön 3 dagar i veckan.
 Klassföreståndare i L. III.

Lektor *H. Armini*, Fil. D.

Latin i L. IV 6 t.
 ” i L. II 6 ”
 Grekiska i L. IV 7 ”
 Historia i 5 3 ” = 22 t.
 Latinska skripta i L. IV och L. II.
 Klassföreståndare i L. II.

Lektor *C. F. S. Munthe*, Fil. D.

Matematik i R. IV 6 t.
 ” i L. I 5 ”
 Fysik i R. IV 3 ”
 ” i R. III 4 ”
 ” i L. I 2 ”
 Friv. labor. i fysik i R. III... 1 ” = 21 t.
 Matematiska skripta i R. IV och L. II.
 Fysikaliska skripta i R. IV och R. III.
 Klassföreståndare i R. IV.
 Förestår fysiska institutionen.

Lektor *T. H. Svartengren*, Fil. D.

Engelska i L. IV 2 t.
 ” i L. III 2 ”
 ” i R. I 3 ”
 ” i L. I 2 ”
 ” i 6 4 ”
 Franska i R. IV 4 ”
 ” i L. IV 5 ” = 22 t.
 Engelska skripta i R. I och 6.
 Klassföreståndare i L. IV.

Vik. lektor *K. J. F. Sjögren*, Fil. K.

Matematik i 3 5 t.
 ” i 1 a 4 ”
 Biologi i R. IV 1 ”
 ” i L. IV 1 ”
 ” i R. III 2 ”
 ” i L. III 2 ”
 ” i R. II 2 ”
 ” i L. II 2 ”
 ” i R. I 1 ”
 Kemi i R. II 2 ” = 22 t.
 Förestår biologiska institutionen.
 Läroverkets bibliotekarie.

Adjunkt *C. B. V. Nilsson*, Fil. K.

Modersmålet i R. IV 3 t.
 Tyska i R. IV 2 ”

Tyska i L. IV.....	2 t.
” i R. III.....	2 ”
” i L. III.....	2 ”
” i R. II.....	2 ”
Franska i R. III.....	4 ”
” i 6.....	3 ” = 20 t.
Svenska skripta i R. IV.	
Tyska skripta i R. IV, L. IV, R. III, L. III och R. II.	

Adjunkt *P. S. Carlsson*, Fil. K.

Modersmålet i L. II.....	2 t.
” i 6.....	3 ”
Historia i L. II.....	3 ”
” i R. I.....	3 ”
” i 6.....	4 ”
” i 4.....	3 ”
” i 3.....	3 ”
Geografi i R. II.....	1 ” = 22 t.
Svenska skripta i L. II och 6.	
Klassföreståndare i 6.	

Adjunkt *N. A. Urelius*, Fil. M.

Matematik i L. III.....	4 t.
” i R. II.....	6 ”
Fysik i L. III.....	2 ”
” i R. II.....	2 ”
” i 5.....	1 ”
” i 4.....	2 ”
Kemi i R. IV.....	2 ”
” i 6.....	1 ”
Friv. labor. i fysik i R. II... 1 ”	
” ” i ” i 4.....	1 ” = 22 t.
Matematiska skripta i L. III och R. II.	
Klassföreståndare i R. II.	
Förestår kemiska institutionen.	
Rektors skrivbiträde.	

Adjunkt *E. T. Våring*, Fil. och Teol. K.

Kristendom i L. II.....	2 t.
” i R. I.....	2 ”
” i L. I.....	2 ”
” i 6.....	2 ”
” i 5.....	2 ”

Kristendom i 4.....	2 t.
” i 3.....	3 ”
” i 2.....	3 ”
” i 1 a.....	3 ”
” i 1 b.....	3 ”
Historia i 1 a.....	2 ” = 26 t.
Morgonbön 3 dagar i veckan.	

Adjunkt *O. Rydholm*, Fil. M.

Modersmålet i R. I.....	3 t.
” i L. I.....	3 ”
Latin i L. III.....	6 ”
” i L. I.....	6 ”
Historia i L. III.....	3 ” = 21 t.
Svenska skripta i R. I och L. I.	
Latinska skripta i L. III.	
Klassföreståndare i L. I.	

Adjunkt *N. S. Olsson*, Fil. M.

Matematik i L. II.....	4 t.
” i 5.....	4 ”
” i 4.....	5 ”
” i 2.....	5 ”
” i 1 b.....	4 ”
Fysik i L. II.....	1 ”
Kemi i 5.....	2 ”
Friv. labor. i kemi i 5.....	1 ” = 26 t.
Matematiska skripta i L. II.	
Klassföreståndare i 5.	

Adjunkt *Karin E. Ringenson*, Fil. D.

Tyska i L. I.....	2 t.
” i 4.....	4 ”
Engelska i L. II.....	2 ”
” i 4.....	5 ”
Franska i R. II.....	4 ”
” i L. II.....	5 ” = 22 t.
Tyska skripta i L. I och 4.	
Klassföreståndare i 4.	

Vik. adjunkt *Maud S. Malmer*, Fil. M., pr.

Geografi i L. II.....	1 t.
” i R. I.....	2 ”
” i L. I.....	2 ”
” i 6.....	2 ”

Geografi i 5	2 t.
„ i 4	2 „
Biologi i L. I	1 „
„ i 6	2 „
„ i 5	2 „
„ i 4	1 „
„ i 3	2 „
„ i 2	2 „
„ i 1 a	2 „
„ i 1 b	2 „ 25 t.

Extralärare <i>K. B. Viberg</i> , Fil. M., pr.	
Matematik i R. I.....	7 t.
„ i 6	5 „
Fysik i R. I.....	3 „
„ i 6	2 „
Kemi R. III	2 „
„ R. I.....	2 „
Priv. labor. i kemi i R. III... 1 „	22 t.
Matematiska skripta i R. I.	
Klassföreståndare i R. I.	

Extralärare <i>I. V. Reimers</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i 3.....	6 t.
Tyska i 3.....	6 „
Engelska i R. IV.....	4 „
„ i R. III.....	2 „
Franska i L. III	5 „
„ i 5	3 „ 26 t.
* Engelska skripta R. IV och R. III.	
Klassföreståndare i 3.	

Extralärare <i>N. M. Månsson</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i L. III	3 t.
„ i R. II	2 „
„ i 1 a	5 „
Tyska i L. II	2 „
„ i 1 a	6 „
Engelska i R. II	3 „
„ i 5	5 „ 26 t.
Svenska skripta i L. III och R. II.	
Tyska skripta i L. II.	
Engelska skripta i R. II.	
Klassföreståndare i 1 a.	

Extralärare <i>G. B. Gustafsson</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i 5	3 t.
„ i 1 b	5 „
Tyska i R. I.....	2 „
„ i 6.....	3 „
„ i 5.....	4 „
„ i 1 b	6 „
Historia i 1 b	2 „ 25 t.
Svenska skripta i 5.	
Tyska skripta i R. I, 6 och 5.	
Klassföreståndare i 1 b.	

Extralärare <i>K. Rencke</i> , Fil. M.	
Modersmålet i 4	4 t.
„ i 2	5 „
Tyska i 2.....	6 „
Historia i 2	3 „
Geografi i 3.....	2 „
„ i 2.....	2 „
„ i 1 a	2 „
„ i 1 b	2 „ 26 t.
Svenska skripta i 4.	
Klassföreståndare i 2.	

Teckningslärare <i>A. Kr. Edström</i> .	
Teckning	23 t.
Välskrivning	7 „ 30 t.

Musiklärare <i>E. N. Ullman</i> .	
Musikens teori och sång ...	8 t.
Instrumentalmusik	8 „ 16 t.

Gymnastiklärare <i>A. Hj. Elfman</i> .	
Pedagogisk gymnastik.....	18 t.
Fäktning	3 „ 21 t.

Ex. gymnastikläraren <i>Gerda Ch. Åstrand</i> .	
Gymnastik med läroverkets kvinnliga lärjungar	4 t. 4 t.

Slöjdlärare <i>A. Bergman</i> .	
Pedagogisk slöjd.....	8 t. 8 t.

Anm. Under vårterminen har extralär. Renckes tjänstgöring övertagits av extralär. K. O. Andersson.

17. Tjänstledighet har åtnjutits:

av lektorn A. G. Eliasson från höstterminens början t. o. m. 9 oktober för sjukdom,
av gymnastikläraren A. Hj. Elfman f. o. m. den 2 september t. o. m. den 5 oktober
för militärkommendering,

av lektorn J. R. Brieskorn (partiell ledighet) 6 veckotimmar från vårterminens
början t. o. m. den 28 februari och 3 veckotimmar under återstoden av vårterminen för
hälsans vårdande,

av lektorn K. R. Sterner under vårterminen för fortsatt tjänstgöring vid kommunala
gymnasiet i Uddevalla.

Semester åtnjöt av rektor E. M. Lundberg fr. o. m. den 2 juli t. o. m. den 15 aug.

Tillägg till förra årsredogörelsen:

Tjänstledighet åtnjöt av gymnastikläraren A. Hj. Elfman under tiden 23—29 maj
för sjukdom.

18. Förordnade hava varit:

adjunkten N. A. Urelius från den 2 juli t. o. m. den 15 augusti som vik. rektor,

adjunkten K. J. F. Sjögren från höstterminens början t. o. m. 9 oktober såsom
vikarie för lektor Eliasson, från 10 oktober till höstterminens slut såsom vikarie å efter
lektor Eliasson ledig tjänst samt under vårterminen såsom vikarie för utn. lektor Sterner,
fil. mag. Maud Sigrid Malmer under hela läsåret såsom vikarie för adjunkt Sjögren,
fil. mag. K. B. Viberg, I. V. Reimers, N. M. Månsson och G. B. Gustafsson under
hela läsåret såsom extralärare,

fil. mag. K. Rencke under höstterminen såsom extralärare,

gymnastikdirektören K. O. E. Wagenius under tiden 2 september till 5 oktober
såsom vikarie för kapten Elfman,

fil. lic. K. O. Andersson under vårterminen såsom extralärare,

adjunkterna P. S. Carlsson och O. Rydholm från vårterminens början till den 28
februari såsom gemensamma vikarier för lektor Brieskorn (Carlsson historia i ring R. II,
Rydholm historia i ring L. I),

adjunkten O. Rydholm från den 1 mars till vårterminens slut såsom vikarie för
lektor Brieskorn (historia i ring L. I),

slöjdläraren A. Bergman under läsåret såsom slöjdlärare,

teckningslärarinnan Anna Kristina Edström under hela läsåret såsom rektors biträde
ifråga om läroverkets kvinnliga lärjungar,

ex. gymnastiklärarinnan fru Gerda Ch. Åstrand under hela läsåret såsom gymna-
stiklärare för läroverkets kvinnliga lärjungar.

Tillägg till förra årsredogörelsen:

Gymnastikdirektören K. J. G. Särner var förordnad såsom vikarie för gymnastik-
lärare Elfman under tiden 23—29 maj.

19. Under tiden 1 maj 1925 t. o. m. 30 april 1926 har från läroverket avgått
lektorn A. G. Eliasson, som beviljats avsked med pension från den 1 oktober 1925.

För det nitiska, intresserade och samvetsgranna arbete Lektor Eliasson nedlagt
under sin tioåriga lektorstjänst vid sin födelsestads läroverk ävensom för ett gott kam-
ratskap frambäres härmed läroverkets och forna kollegers varma tack, till vilket fogas
en önskan om många återstående lyckliga dagar.

Till innehavare av den adjunktstjänst med undervisningsskyldighet i tyska, engelska och franska, som den 1 april 1925 blev ledig genom adjunkten Roséns avgång, utnämndes den 26 juni 1925 fil. doktorn Karin Elisabet Ringenson, till innehavare av den efter lektor Eliasson lediga lektorstjänsten med undervisningsskyldighet i biologi och kemi utnämndes den 31 december 1925 fil. doktorn K. R. Sterner.

De nya lärarna ha om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Karin Elisabet Ringenson. Född 7 augusti 1886 i Falun. Föräldrar: Häradshövdingen J. A. T. Ringenson och Elisabet Ringenson. Examina: Mogenhetsexamen i Härnösand 1907. Student i Uppsala 07, norrl. Fil. mag. 1910, Fil. lic. 1919. Disp. för graden 1922. Provår i tyska, eng. och franska vid Södermalms högre allm. läroverk 1912. Tjänstgöring: Lärarinna vid Ählnska skolan i Sthlm 1912—1915, vid Uppsala Privatgymnasium v. t. 1919, vik. lektor vid H. Lärarinneseminarium i Sthlm 1919—20, vik. adj. vid Nya elementarskolan 1922—25, adjunkt vid Vänersborgs högre allm. läroverk från 1 juli 1925. Resor: till Tyskland 1904—05, 1908, 1916, till England 1908, till Frankrike (Sorbonne) 1920—21 samt somrarna 1922 o. 1925. Skrifter: Etude sur la palatalization de K devant une voyelle antérieure, gr.-avh. 1922. Remarque sur le groupe occlusive + nasale (Studier i modärn språkvetenskap 1925).

Karl Rikard Sterner är född i Gärdslösa, Kalmar län, den 12 december 1891. Föräldrar: Kontraktsposten August Sterner och Hildegard Andersson. Studentexamen vid Kalmar h. allm. läroverk våren 1910. Fil. mag. 1915, fil. lic. 1921, promovrad till fil. doktor 1923. Amanuens vid Upsala universitets botaniska trädgård $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{6}$ 1923. Provår vid Upsala h. allm. läroverk vår- och höstterminen 1922. Har tjänstgjort som vik. lektor vid Falu folkskoleseminarium 1923—24, vik. lektor vid Växiö folkskoleseminarium 1924—1925, e. o. lektor vid Uddevalla kommunala gymnasium 1925—1926. Utnämndes den 31 december 1925 att från 1 januari 1926 vara lektor i biologi och kemi vid h. allm. läroverket i Vänersborg. Resor: under åren 1916—1922 med anslag från Kungl. Vetenskapsakademien och stipendiefonder vid Upsala universitet för växtgeografiska undersökningen i så gott som samtliga södra och mellersta Sveriges landskap; under tvenne månader sommaren 1923 med anslag ur Liljewalch'ska stipendiefonden vid Upsala universitet för växtgeografiska undersökningar i östra Centraleuropa och Ostbaltikum. — Tilldelades av vetenskapssocieteten i Upsala 1925 års Linnépris för avhandlingen "The continental element in the flora of South Sweden". — Skrifter: Bidrag till kännedomen om Ölands flora. Svensk Botan. Tidskrift 1918, sid. 233—241. — *Carex ligerica* Gay. En floristisk och växtgeografisk studie. Acta Floræ Sueciæ, Bd. I (1921), sid. 186—216. — "Om *Geum hispidum* Fr." Sv. Botan. Tidskr. 1921, sid. 126—138. — "Om Ölands flora. Statistisk studie över artfördelningen på Öland". Föredragsreferat. Sv. Bot. Tidskrift 1921, sid. 172—174. — "Floran på ortocerkalkförekomsten i Kristdala i Kalmar län". Bot. Not. 1921, sid. 269—281. — "Floristiska nyheter från Öland". Sv. Botan. Tidskr. 1922, sid. 117—123. — "*Cynanchum vincetoxicum*'s skandinaviska utbredning". Föredragsreferat. Ibid. 1922, sid. 138—140. — "The continental element in the flora of South Sweden". Geograf. Annaler 1922, sid. 221—444. Plate 2—22. — "Växtlivet på Stora Alvaret". Sveriges Natur 1924, sid. 7—24. — Om Ölands flora. 1. Orobanche purpurea Jacqu, funnen på Öland. Svensk Botan. Tidskr. 1924. Bd. 18, sid. 465—468. — Några huvuddrag i södra Sveriges växtgeografi. Ymer. Årg. 1925, sid. 51—76. — Einige Notizen über die Vegetation der Insel Öland. Führer für die vierte internationale pflanzengeographische Exkursion. Svensk Botan. Tidskr. 1925, sid. 303—322. — Om Ölands växtvärld. Södra Kalmar län III. Kalmar 1926.

20. Den 1 maj 1926 var ingen tjänst ledig vid läroverket.

21. —

C. Lärjungarna.

22. Lärjungarnas antal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
H ö s t t e r m i n e n							V ä r t e r m i n e n											
Klasser och ringar	Närvarande lärjungar							Klasser och ringar	Närvarande lärjungar									
	Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande	Från- va- rande lär- jung- ar		Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande	Från- va- rande lär- jung- ar			
		Real- linjen	Latinlinjen		S:ma när- va- rande					Real- linjen	Latinlinjen		S:ma när- va- rande					
			utan gre- kiska	med gre- kiska							utan gre- kiska	med gre- kiska						
g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.	g. fl.						
1 a	22	—	—	—	—	22	—	1 a	23	—	—	—	—	23	—			
1 b	23	—	—	—	—	23	—	1 b	23	—	—	—	—	23	—			
2	36	—	—	—	—	36	—	2	36	—	—	—	—	36	—			
3	35	—	—	—	—	35	1	3	35	—	—	—	—	35	—			
4	25	—	—	—	—	25	—	4	26	—	—	—	—	26	—			
5	28	—	—	—	—	28	—	5	28	—	—	—	—	28	—			
6	17	—	—	—	—	17	—	6	11	—	—	—	—	11	—			
I	—	14	2	26	4	—	46	I	—	15	2	26	4	—	47			
II	—	20	1	17	12	—	50	II	—	20	1	17	12	—	50			
III	—	17	—	11	4	6	2	40	III	—	17	—	12	5	6	2	42	
IV	—	15	—	13	1	5	—	34	IV	—	15	—	12	2	5	—	34	
Summa	186	66	3	67	21	11	2	356	1	Summa	182	67	3	67	23	11	2	355

Anm. g. — gossar, fl. — flickor.

23. —

24. —

25. —

26. —

27. Antal i teckning, musik, gymnastik och fäktning deltagande lärjungar höstterminen 1925.

Klasser och ringar	2		3				4				5				6				7				8				9			
	Antal närvarande lärjungar		Teckning								Musik								Gymnastik och fäktning											
			Antal lärjungar, som deltagit i								Antal lärjungar, som undervisats i								Antal lärjungar, som undervisats i											
			obligatorisk		friv. och därjämte obligatorisk		endast frivillig		musikens teori och sång		instrumental musik		gymnastik		fäktning															
		g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.											
1	45	—	45	—	10	—	—	—	—	45	—	2	—	45	—	—	—	—	—											
2	36	—	36	—	7	—	—	—	—	28	—	10	—	36	—	—	—	—	—											
3	35	—	35	—	6	—	—	—	—	23	—	10	—	34	—	—	—	—	—											
4	25	—	25	—	3	—	—	—	—	11	—	7	—	25	—	—	—	—	—											
5	28	—	25	—	3	—	—	—	—	9	—	8	—	28	—	—	—	—	—											
6	17	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	17	—	—	—	—	—											
I	40	6	40	6	4	2	—	—	—	2	4	6	3	38	6	35	—	—	—											
II	37	13	37	13	4	2	—	—	—	12	4	5	1	35	9	33	—	—	—											
III	34	6	25	2	—	—	—	—	—	14	3	3	—	32	6	31	—	—	—											
IV	33	1	20	—	7	—	—	—	—	11	1	5	—	31	1	—	—	—	—											
Realskolan	186	—	183	—	29	—	—	—	—	116	—	39	—	185	—	—	—	—	—											
Realgymnasiet ...	66	3	66	3	11	3	—	—	—	16	1	6	1	63	3	46	—	—	—											
Latingymnasiet A.	11	2	—	—	—	—	—	—	—	5	2	1	—	11	2	5	—	—	—											
” B.	67	21	56	18	4	1	—	—	—	18	9	12	3	62	17	48	—	—	—											
Summa	330	26	305	21	44	4	—	—	—	155	12	58	4	321	22	99	—	—	—											

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar.

Klasser och ringar	2		3				4				5				6				7				8				9			
			Höstterminen 1925								Vårterminen 1926																			
	Frivillig franska		Frivilliga laborationsövningar i								Frivillig franska		Frivilliga laborationsövningar i																	
			fysik		kemi		biologi				fysik		kemi		biologi															
		g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.											
Klass 4	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—											
” 5	16	—	—	—	26	—	—	—	—	15	—	—	—	26	—	—	—	—	—											
” 6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Ring R. II	—	—	19	1	—	—	—	—	—	—	—	19	1	—	—	—	—	—	—											
” R. III	—	—	16	—	17	—	—	—	—	—	—	16	—	17	—	—	—	—	—											
Summa	18	—	60	1	43	—	—	—	—	17	—	61	1	43	—	—	—	—	—											

Av de lärjungar i klass 5, som deltaga i den frivilliga undervisningen i franska, ha under höstterminen 3, under vårterminen 4 begagnat sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

Anm. g. gossar; fl. flickor.

28. —

29. Tid för hemarbetet.

	Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5	Kl. 6	Ring R. I		Ring L. I		Ring R. II		Ring L. II		Ring R. III		Ring L. III		Ring R. IV		Ring L. IV					
							g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.
							Antal ämnen med hemläxor till måndag.....	—	—	—	1	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3	—	3	3	4
Antal ämnen med hemläxor till övriga dagar	2	2-3	2-3	2-3	2-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	4-5	4-5	3-5	3-5	4-5	—	4-5	4-5	4-5	—	4-5	4-5				
Överläsningstid pr vecka	4 t. 21 m.	5 t. 12 m.	5 t. 14 m.	7 t. 17 m.	10 t. 15 m.	12 t. 10 m.	10 t. 44 m.	12 t.	13 t. 5 m.	13 t.	19 t. 18 m.	19 t.	18 t.	14 t. 2 m.	20 t.	—	18 t. 37 m.	13 t. 37 m.	21 t. 15 m.	—	19 t.	18 t.				
Tid för utarbetande i hemmet av ett skriftligt arbete i																										
modersmålet.....	—	—	—	3 t. 55 m.	4 t. 45 m.	4 t. 5 m.	4 t. 8 m.	4 t.	2 t. 56 m.	3 t. 45 m.	5 t. 24 m.	4 t. 45 m.	5 t. 24 m.	4 t. 8 m.	5 t. 50 m.	—	6 t.	5 t. 30 m.	7 t. 10 m.	—	7 t.	7 t.				
latin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 t. 5 m.	4 t. 57 m.	—	—	4 t.	3 t.	—	—	5 t.	5 t.				
tyska	—	—	—	2 t. 50 m.	3 t. 3 m.	3 t. 10 m.	2 t. 32 m.	2 t. 30 m.	2 t. 37 m.	2 t. 20 m.	3 t. 14 m.	3 t. 45 m.	3 t. 15 m.	2 t. 46 m.	3 t.	—	3 t. 10 m.	2 t. 45 m.	2 t. 50 m.	—	2 t. 45 m.	3 t.				
engelska	—	—	—	—	—	2 t. 45 m.	2 t. 32 m.	2 t. 30 m.	—	—	3 t.	3 t. 30 m.	—	—	2 t.	—	—	—	2 t.	—	—	—				
matematik	—	—	—	—	—	4 t. 36 m.	4 t. 30 m.	4 t.	4 t. 56 m.	4 t. 51 m.	5 t. 15 m.	4 t. 23 m.	4 t. 4 m.	6 t.	—	4 t. 15 m.	4 t.	4 t. 40 m.	—	6 t.	—					
fysik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 t.	—	—	—	5 t.	—	—	—					

Anm. g. — gossar, fl. — flickor.

30. —

31. —

32. —

33. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets 6:te klass under kalenderåret 1925 avlagt godkänd realskolexamen.

a) under vårterminen:

Bergman, Knut Erik till musikstudier,
 Deshayes, Sven Vilhelm..... „ handelsskola,
 Edman, Folke Torbernt Hjalmar utan att dylik uppgift lämnats,
 Jansson, Olof Isidor till kontorsverksamhet,
 Johansson, Erik Wilhelm Folke „ poststaten,
 Jonasson, Alf Henry utan att dylik uppgift lämnats,
 Karlsson, Eugén Gösta Urban till landstaten,
 Lindahl, Erik Gustaf „ handel,
 Lindström, Rolf Johan Alexius utan att dylik uppgift lämnats,
 Wilborg, Karl Erik Georg „ „ „ „ „

b) under höstterminen:

Bergström, Bengt Gustaf till handel,
 Johansson, Gunnar Evert utan att dylik uppgift lämnats,
 Larsson, Axel Fredrik till hantverksrörelse,
 Molin, Axel Hugo „ handel.

34. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring kalenderåret 1925 avlagt godkänd studentexamen.

a) under vårterminen:

Å realgymnasium:

Bernhardt, Stig Schering Gustaf till militäryrket,
 Haij, Knut Holger Knutsson „ Tekniska Högskolan,
 Lindell, Gilbert Oscar „ Tandläkareinstitutet,
 Nilsson, Anders Göran „ sjömansyrket,
 Olsson, Svante Helge Hjalmar..... „ Upsala Universitet (Med. fak.),
 von Schmaltz, Helge Gustaf Lorentz utan att dylik uppgift lämnats.

Å Latingymnasium A:

Albertsson, Gustaf Erland..... till militäryrket,
 Elov, Per Olof Bertil.. „ affärsverksamhet,
 Haij, Erik Vollrath Vilhelm „ lantbruk,
 Härnelius, Harald William „ bokhandel,
 Schortz, Hugo Leopold „ Upsala Universitet (jur. fak.).

Å Latingymnasium B:

<i>Dahlström, Anders Gunnar</i>	utan att dylik uppgift lämnats,
<i>Kjellén, Evert Hugo</i>	till Lunds Universitet (teol. fak.),
<i>Rhodin, Rolf Gerhard</i>	„ Upsala „ (Med. fak.),
<i>Tunblad, Gustav Rudolf</i>	„ Universitet (fil. fak.),
<i>Zetterström, Tor Bertil Jeremias</i>	„ trädgårdsmästareyrket,
<i>Sjöstrand, Astrid Margareta Anna Wilhelmina</i> ..	Stockholms Högskola (hum. avdeln.).

b) under höstterminen:

<i>Håkansson, Nils Åke</i>	till skogshögskolan.
----------------------------------	----------------------

35. Förteckning över de lärjungar, som i övrigt och utan att hava avlagt real-
skol- eller studentexamen under kalenderåret 1925 hava avgått från läroverket.

a) under vårterminen och därpå följande mellantermin:

Ring R. III.	
<i>Wetterberg, Knut</i>	till sjömansyrket.
Ring L. III.	
<i>Samuelson, Knut Oskar</i>	till annat allmänt läroverk.
Ring R. II.	
<i>Westerberg, Karl Axel Gotthard</i>	utan att dylik uppgift lämnats.
Ring L. II.	
<i>Palmgren, Stig Harald</i>	död,
<i>Wikstrand, Gustaf Karl Magnus</i>	till kommunalt gymnasium.
Ring R. I.	
<i>Ekman, John Gunnar Vilhelm Ragnarsson</i>	till annat allmänt läroverk,
<i>Molin, Axel Hugo</i>	„ handel (vann vid början av h. t. 1925 inträde i läroverkets sjätte klass).
Ring L. I.	
<i>Browaldh, Knut Erik</i>	till sjömansyrket,
<i>Samuelson, Yngve</i>	„ annat allmänt läroverk.
Klass 6.	
<i>Stigen, Alf Bertil</i>	till enskild läroanstalt.
Klass 5.	
<i>Andrell, Bror Per Otto</i>	till annat allmänt läroverk,
<i>Nilsson, Olle Lennart Anders</i>	„ „ „ „
Klass 2.	
<i>Hansson, Stig Olof</i>	till annat allmänt läroverk.

b) under höstterminen och därpå följande mellantermin:

Ring R. IV.	
<i>Thorssell, Sune Oskar Verner</i>	utan att dylik uppgift lämnats.
Ring L. IV.	
<i>Johansson, Johan Magnus</i>	utan att dylik uppgift lämnats.

Ring L. II.

Axelson, Karl Robert Teodor till annat allmänt läroverk.

Ring L. I.

Hagborg, Arne Fridolf till handel.

Klass 6.

Johansson, Birger Erik till sjömansyrket.

Klass 5.

Johansson, Johan Elis utan att dylik uppgift lämnats,

Magnusson, Otto Folke Vilhelm till sjömansyrket,

Mark, Sven Lennart Johannes L:son ... ,, lantbruk,

Tengbom, Ragnar Fredrik ,, annat allmänt läroverk.

Klass 4.

Eriksson, Knut Valdemar till slöjdskola,

Norder, Tage Per Vidar utan att dylik uppgift lämnats,

Örtenblad, Gustaf Adolf till fabriksrörelse.

Klass 3.

Andersson, John August till handel,

Gadde, Elof Christian ,, ,,

Klass 2.

Deshayes, Gustaf Adolf Sten till fabriksrörelse,

Hasselström, Gustaf Henry Sune Valfrid utan att dylik uppgift lämnats.

Klass 1.

Ramm, Karl Harry till folkskola.

36. Under budgetåret 1 juli 1924—30 juni 1925 hava till lärjungarna utdelats såsom:

Stipendier Kr. 2,325:—

Premier och understöd ,, 539:65

Summa Kr. 2,864:65

37. —

D. Ur skollivet.

38. Fyra mindre studieresor ha under året företagits: den 14 och 27 februari till Göteborg för besök på utställningen "Människan", den 6 maj till Vargön för besök vid därvarande pappersbruk samt den 20 maj till Trollhättan för studium av därvarande kraftverk. Dessutom ha eleverna i ring III besökt röntgenavdelningen vid stadens lasarett samt eleverna i ring R. II och klass 6 stadens gasverk.

Under påsklovet företogo 12 lärjungar i andra och tredje ringarna under ledning av lektor Svartengren och adjunkt Rydholm en färd till Enafors i Jämtland. Härifrån gjordes på skidor utflykter åt olika håll.

Kostnaderna för resa och inkvartering belöpte sig till 48 kr. 22 öre pr lärjunge.

För att möjliggöra deltagande även för ekonomiskt mindre gynnsamt lottade elever uppfördes av lärjungarna inom ring I—III under lektor Svartengrens ledning å teatern ett sällskapsspektakel, som gav en nettobehållning av 275 kr. 60 öre. Av givare, som vill vara onämnd, överlämnades 15 kr., varjämte Svenska Turistföreningen bidrog med 75 kr. På grund härav behövde deltagarna av egna medel endast tillskjuta belopp varierande mellan 10 och 25 kr.

Den 6 juni 1925 deltog läroverkets lärjungar tillsammans med elever vid stadens folkskola och dövstumskolan samt en avdelning av K. Västgöta regemente i firandet av "Svenska Flaggans Dag". Härvid förekom regementsmusik, sång samt tal av f. d. rektorn J. Wallin.

E. Boksamlingar och undervisningsmaterieil.

39. Läroverkets bibliotek

har under tiden $\frac{1}{5}$ 1925— $\frac{30}{4}$ 1926 vunnit följande tillökning:

a) genom *gåvor*:

Av staten genom vederbörande ämbetsverk, genom K. Eckles.-departementet eller genom K. Skolöverstyrelsen:

Accessionskatalog för Sveriges offentl. bibliotek 1924. Svensk bokkatalog för åren 1916—1920. Årsbok för Sveriges kommuner 1925. Statistisk årsbok 1925. Statsliggare för budgetåret 1925—1926. Allmänna kyrkomötets protokoll 1925 jämte bihang. Årsböcker i svensk undervisningshistoria, 2 vol. Studier i modern språkvetenskap. IX. Jungfru Marie psaltare, h. 3. Samlaren årg. 1925. Nilsson, Albert, Kronologien i Stagnelius diktning. Olaus Magnus, Historia om de nordiska folken, del 4. Utredning ang. det svenska skolväsendets organisation. Svensk författningssamling 1925. Meddelande från Statens meteorolog.-hydrograf. anstalt, 5 h. Årsbok för Statens meteorolog.-hydrograf. anstalt 1922. Abisko naturvetenskapl. station en 1916. Sveriges Natur, årg. 16. Svenska Linnésällskapets årsbok, årg. 8. Nysvenska studier, årg. 5. Nordisk statistisk tidskrift, bd 4. Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen, årg. 12. Tidskrift för hembygdsvärd, årg. 6. Fauna och Flora, årg. 1925. Rosenius, Sveriges fåglar och fågelbon, h. 55—64. Svensk botanisk tidskrift, årg. 1925.

Av K. Vetenskapsakademien: Årsbok 1925. Arkiv för botanik, bd 19, h. 2—4 och bd 20, h. 1. Arkiv för kemi, mineralogi och geologi, bd. 9, h. 3. Arkiv för matematik, astronomi ock fysik, bd 18, h. 4 och bd 19, h. 1 och 2. Arkiv för zologi, bd 17 och bd 18, h. 1. J. Berzelius' brev, bd 4, h. 3. Samuel Klingenstiernas levnad och verk, II. Les Prix Nobel en 1923. Meddelanden från Vetenskapsakademins Nobelinstitut, bd 6, h. 1. Skrifter i naturskyddsärenden, n:r 3 och 4.

Av resp. förläggare: Lundin, Bilder ur kyrkans historia. Aurén, Svenska rättsskrivningsövningar. Grip, Svensk litteratur. Isaacsson, Stilistik för skolbruk. Lindblad, Läsebok i svensk litteratur. Steffen, Nordens gudalära och hjältesagor. Warell, 50 dispositioner till svenska uppsatser. Ahlberg, Latinsk grammatik. Bokelund, Latinska stilar, Ser. A. IV. Livius, Al urbe condita libri L I. Med förklar. av G. Mellén. Törnvall, Latinska skrivövningar. Bladin, Repetitionsövningar i tysk skrivning. Brentano,

Das Märchen von Gockel, Hinkel und Gackeleia. Fransén, Tyska stilar. Frösell, Övningar till tyska syntaxen. Löfberg och Fogelberg, Översättningsövningar till tyska. Storm, Novellen und Märchen. Bennett, Six short stories. Doyle, A study in scarlet. Malmberg, Franska skrivövningar. Mannfelt, Övningar till franska formläran. Bonnesen, Peter den store. Johnsson, Lärobok i statskunskap. Nordin och Samuelsson, Allmän historia för gymnasiet, I. Odhner och Tunberg, Fäderneslandets historia, 5:e uppl. Pallin och Jacobson, Allmän historia för realskolan. Bergvalls skolatlas. Stendahl, Geografiska arbetsuppgifter. Arvidsson, Räknetabeller. Hedström, Tabeller för realskolexamen. Josephson, Planimetri och likformighetslära. Mattson, Geometri för realskolans 6:e och kommunala mellanskolors 4:e klass. Olson, Plan geometri. Uddholm, Lärobok i matematik. Wahlgren, Algebra och funktionsteori. Bergholm, Lärobok i fysik för gymnasiet, V. Malmberg, Lärobok i magnetism och elektricitet för latingymnasiet. D:o realgymnasiet. Ohlon, Lärobok i fysik, IV och V. Moll, Lärobok i kemi för realgymnasiet, II, 3:e uppl. Harberg, Lärobok i geologi. Falck, Botanik för gymnasier och folkskoleseminarier. Malmgren, Handbok i allmän idrott. Carlsson, Körsångbok för läroverk och ungdomsskolor.

Av resp. författare eller utgivare: Dikter, avsedda att inläras i realskolan och därmed jämställda undervisningsanstalter, utg. av H. Danielson och K. Elfman. Fredriksson, Praktisk yrkesutbildning. Steen, Lidandets gåta. Wallgren, Sveriges bageriiddkareförening och Stockholms bageriiddkareförening. Wallin, Uddevalla—Vänersborg—Herrljunga järnvägsbolag 1863—1923. Wessén, Norsk-svensk ordlista. Globen 1925. Moderna språk 1925. Gymnasternas tidning 1925. Tidskrift i gymnastik 1925.

Av lektor H. Armini: Bergkvist, Dat Boec van der Ioncfrouscap. Bergstedt-Samhällsstrider och samhällsutopier i det forntida Grekland. Eranos, vol. IV (suppl.), XII, XIII: 2, XV. Lindström, Näringsfrihetens utveckling i Sverige 1809—36. Lovén, Über die Wurzeln der Tainischen Kultur. Nylén, Skräckromantik. Sjögren, Zur Wortstellung tua Bromia ancilla und Verw.

Av lektor A. G. Eliasson: Dumrath, Jordens erövring.

Av fröken S. Edström: Album för litteratur och konst. Carlén, En natt vid Bullarsjön. Friesen, Schweiz. Goethe, Faust. Världens huvudstäder. Nordiskt konstnärsalbum 1878. Lewes, Hvardagslifvets physiologi. Lundström, Kung Orres saga. Melin, Skärgårdsbilder. Nielsen, Genom Norge från Tistedalen till Jakobsselfven. Rydberg, Romerska dagar. Steiner, Människans översinnliga väsen och mänsklighetens utveckling. Nordiska målares tavlor. Thorne, Svar paa Livspørsmal. Trolle, Sjöoffice-ren. Wærland, Känn dig själv. Vintergatan, 1:a årg. Wirsén, Vid juletid. Wrangel, Den blåögda, samt en del musikalier.

Av grosshandlanden G. A. Sandstedt: Kustbon, årg. 1925, 36 nummer.

Av lektor H. Svartengren: Nya testamentet på Ojibwag-språket. D:o på cree-språket. Boudier-Bakker, Het beloofde land. Gerlo, Herinnerungen van een maffhanke-lijke vrouw. Olsson, Folkbildningsarbetet i England.

Av kapten N. Åstrand: Älvsborgs läns norra jaktvårdsförening 1924.

Dessutom hava erhållits årsredogörelser och kataloger från universitet, högskolor, allm. läroverk och en del privata läroanstalter.

b) genom *köp*: Ahlberg, Filosofiens historia, 1—2. Dinkler, Great Britain, greater

Britain. Ekblom, Aktuella ord. Nordisk familjebok, bd 37. Frazer, Den gyllne grenen, Freud, Adler m. fl., Psykoanalysen. Frölich und Schön, Französisches Lesebuch. Svenska författare, utgivna av Svenska vitterhetssamfundet, 6 vol. Hadfield, Psykologi och moral. Hofmann, Lehrbuch der anorganischen Chemie. Jespersen, Language, its nature, development and origin. Krok och Almquist, Svensk flora, 1 och 2. Englischer Kulturunterricht. Biografiskt lexikon, bd 1—5. Mannfelt, Övningar till franska form-läran, 15 ex. Mjöberg, Svensk litteratur i urval för den högre undervisningen. Svenska akademins ordbok, h. 79—83. Ortnamnen i Älvsborgs län, d. 2—6, 10, 12—15, 18, 19. Pedersen, Språkvetenskapen. Runnström, Befrukningens och fosterutvecklingens problem. Schück, Allmän litteraturhistoria, bd 5 och 6. Sveriges statskalender 1926. Svensén och Örström, Svenska historien, bd 6. Vahl og Hatt, Jorden og Menneskelivet, bd 3. Svenska Dagbladets årsbok, årg. 3. Östergren, Nusvensk ordbok, h. 25—27 samt följande tidningar och tidskrifter: Eranos. Hereditas. Kristendomen och vår tid. Svensk kyrkotidning. Svensk läraretidning. Naturen. Ord och Bild. Post- och inrikestidningar. Skola och samhälle. Die neueren Sprachen. Tiden. Tidskrift för elementär matematik, fysik och kemi. Historisk tidskrift. Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri. Pedagogisk tidskrift. Svensk tidskrift. Verdandi, Ymer. Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht.

Lärjungebiblioteket har vunnit följande tillökning:

a) genom *gåvor*:

av *fröken Stina Edström*: Bulwer, Natt och morgon, Bulwer, En underlig historia. Gerstäcker, Resa omkring världen. Hugo, Det menliga eländet. Hugo, Notre-Dame, Hugo, Skrattmänniskan. Maclaren, Kate Carnegie. Montresor, På vägar och gården. Wilhelmina, Christina, drottning av Sverige. Thacheray, Henrik Esmond.

b) genom *köp*:

Aisopos' fabler. Heidenstam, Karolinerna. Lagerlöf, Osynliga länkar. Marryat, Jakob Ärlig. Marryat, Masterman Ready. Barnbiblioteket Saga, 8 vol. Topelius, Fält-skärns berättelser. Mattsson, En herre for till Zanzibar. Andreen och Holst, Elektriciteten.

Av Fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar (se mom. 41 i denna redogörelse) hava följande bokinköp bekostats:

Boëthius, Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna historia. Odhner och Westman, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan, I, 2 ex. Steffen, Svensk litteraturhistoria. Carlson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi, II. Lindgren, Engelsk-svensk ordbok, 3 ex. Wenström och Harlock, Svensk-engelsk ordbok. Bödtker och Höst, Lärobok i franska. Abenius, Elementär lärobok i kemi. Forssell och Skärman, Lärobok i botanik för gymnasiet, 2 ex.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor:

av Svenska akademien: dess minnespenning över Georg von Rosen.

„ Vetenskapsakademien: „ „ „ E. A. H. Key.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökats med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i historia: Haack-Hertzberg, De geografiska upptäckternas tidsålder; Haack-Hertz-

- berg, Kolonialutvecklingen i 17 och 18 århundradet; Spruner-Bretschneider, Europa vid tiden för 30-åriga kriget; Spruner-Breitschneider, Europa under Napoleonstiden;
- i geografi: Haack, Världskarta (politisk); Haack, Tyskland (fysisk); Sydow-Habernicht, Balkanhalvön;
- i biologi: ett luppmikroskop;
- i fysik: ett Brauns rör, ett Röntgenrör med fluorescerande skärm (Sirius), en termostapel, en Wheatstone's (mät)brygga, en vakuumskala enligt Cross, ett Crooke's rör med skuggkors, en proppreostat med två motståndssatser, ett reglerbart (skjut-)motstånd, en grammofon (även för språkundervisningen) med skivserier, diverse klotsar för mätningssändamål;
- i kemi: 5 vågar med viktsatser, diverse förbrukningsartiklar;
- i gymnastik; 2 fotbollar, en gymnastikmatta.
- b) genom gåvor:
- av fru Andrell; 2 planscher över fåglar, 1 plansch över fiskar, 1 plansch över svampar;
- av lektor A. G. Eliasson: frukter med tillhörande svepeskål av äkta kastanj;
- „ lasarettsläkare L. Grundbergs sterbhus: ett större herbarium med skåp;
- „ herr James Sjöstrand: en nospets av såghaj;
- „ trafikchefen R. Wester: två tavlor föreställande rekonstruktion av det antika Rom.

Till samtliga givare frambäres härmed läroverkets värdsamma tack.

F. Läroverksbyggnader och inredningsmateriell.

40. Under förra årets sommarferier utfördes ny avloppsledning för vattnet från stuprännorna å huvudbyggnadens södra, västra och norra sidor, varjämte en yta av 12 m² framför samma byggnads koksintag stensattes med tuktad sten och diverse arbeten å skolgården gjordes.

Värmeledningen har under läsåret utökats med en radiator i kollegierummet. I nyssnämnda rum ha de av solen sönderbrända gardinerna ersatts med nya, varjämte draggardiner för fönstren anskaffats.

18 dubbelbänkar, en större och 5 mindre bokhyllor (i bibliotekslokalen) 2 skåp för biologiska planscher, ett skrivbord (i kollegierummet) samt 12 stolar hava under läsåret inköpts. 21 dubbelbänkar, 5 långbänkar och 44 vid skrivningar å lärorummet använda bord hava renoverats.

En apparat att vid läkarebesiktningarna användas för mätning av lärjungarnas längder har anskaffats.

G. Ekonomiska förhållanden.

41. Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 juli 1924—30 juni 1925.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	21,39	2,725,84	—	2,747,23	35,61	2,521,36	190,26	2,747,23
Ljus- och vedkassan	1,914,05	12,325,82	—	14,239,87	—	11,389,42	2,850,45	14,239,87
Biblioteks- och ma- terielkassan.....	5,328,78	6,517,24	—	11,846,02	—	7,802,41	4,043,61	11,846,02
Premie- o. fattigkass.	1,049,51	650,80	—	1,700,31	—	539,65	1,160,66	1,700,31
Summa	8,313,73	22,219,70	—	30,533,43	35,61	22,252,84	8,244,98	30,533,43

Anm. Häri ingå bokförda värdena av dels den i föregående årsredogörelse omnämnda avlösta frälserräntan till ett belopp av 518 kr., dels 8 aktier i Göta Kanalbolag till ett belopp av 1200 kr., vilka överförts till Gyllenheimska biblioteksfonden.

Även innevarande vårtermin har Fröken Magna Sunnerdahl till rektors förfogande ställt Ettusen kronor att utdelas som stipendier.

För innevarande år har stadsfullmäktige anvisat 300 kronor till betalning av terminsavgiften till ljus- och vedkassan för vissa obemedlade, skötsamma och begärade lärjungar från Vänersborgs stad.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar överlämnades som vid föregående läsårs slut av ingenjören C. Dafgård, Sydney, Australien 107 kr. 10 öre (6 pund), av direktör Ullman 50 kr. (viss del av nettoinkomsten vid en av direktör Ullman anordnad konsert), av Skoarbetarnas studiecirkel 10 kr., samt under innevarande läsår av givare, som vilja vara okända 30 kr. 50 öre.

Av fondens medel ha inköpts böcker för inalles 98 kr. 85 öre.

Gymnasistföreningen Runa har överlämnat 76 kr. 50 öre för inköp av böcker.

Den 23 maj 1925 hade läroverket glädjen mottaga den om en ovanlig minnesgodhet och förståelse vittnande Carlbergska donationen på 18,059 kr. 60 öre, som finnes omnämnd i föregående årsredogörelse.

Svenska Turistföreningen har överlämnat 5 ex. av sin årsskrift 1925 att utdelas såsom premier.

För samtliga dessa gåvor framgår under tecknad läroverkets varma och vördsamma tack.

42. Under budgetåret 1 juli 1924—30 juni 1925 har åtgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna Kr. 1,208,20
- b) lärjungebiblioteket „ 73,80
- c) den övriga undervisningsmaterielen ... „ 837,25
- d) inredningsmaterielen „ 1,616,10

H. Examina och terminsavslutning m. m.

43. Vårterminen 1925 hade till **studentexamen** anmält sig 22 läroverkets lärjungar — 7 å realgymnasium, 9 å latingymnasium utan och 6 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades 19 lärjungar berättigade till muntlig prövning.

Den *muntliga* prövningen ägde rum den 22 och 23 maj under ledning av professorerna E. Hellqvist, J. Koch och H. Larsson såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor vattenrättsdomaren H. von Sydow, kyrkoherden G. Helander, doktorn H. Jennische, disponenten F. G. Samuelson och översten E. N. D. av Sandeberg, de senare såsom av H. H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo 17 lärjungar godkända.

Höstterminen 1925 anmälde sig till studentexamens avläggande 1 lärjunge å latin-gymnasium utan grekiska. Han godkändes i såväl den skriftliga som muntliga prövningen; denna senare ägde rum vid högre latinläroverket i Göteborg.

Innevarande vårtermin hava till studentexamen anmält sig 34 läroverkets lärjungar — 15 å realgymnasium, 14 å latingymnasium utan och 5 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades 27 lärjungar berättigade till muntlig prövning. Denna är utsatt till den 8 och 9 juni.

Vårterminen 1925 hade till **realskolexamen** anmält sig 12 läroverkets lärjungar, varjämte 3 privatister hit hänvisats för examens undergående. I den skriftliga prövningen förklarades 11 läroverkets lärjungar och samtliga privatister berättigade till muntlig prövning.

Muntlig prövning ägde rum den 28 och 29 maj i närvaro av direktören E. Anderson och f. d. postmästaren G. Molin såsom vittnen.

Härvid godkändes 10 läroverkets lärjungar och 2 privatister.

Höstterminen 1925 hade till realskolexamen anmält sig 5 läroverkets lärjungar, varjämte 3 privatister hit hänvisats. I den skriftliga prövningen godkändes samtliga examinander.

Muntlig prövning ägde rum den 11 och 12 december i närvaro av landshövdingen A. von Sneidern, direktören E. Anderson, f. d. postmästaren G. Molin och disponenten O. von Nolting såsom vittnen.

Härvid godkändes 4 läroverkets lärjungar och samtliga privatister.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 11 läroverkets lärjungar, varjämte 8 privatister hit hänvisats.

Av examinanderna hava 9 läroverkets lärjungar samt 7 privatister förklarats berättigade till muntlig prövning. Denna skall taga sin början den 28 maj.

Under kalenderåret 1925 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:

a) till *studentexamen*: i kristendom 1, i filosofisk propedeutik 1, i matematik å realgymnasium 1, i biologi 2, i fysik å realgymnasium 1 och i kemi 3.

b) till *realskolexamen*: ingen.

44. *Årsavslutning* med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula *onsdagen den 9 juni kl. 6 e. m.* Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i gymnastiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i teckningssalen *onsdagen den 9 juni kl. 4—6 e. m.*; utställning av utförda arbeten i *slöjd* å slöjdskolans lokal *tisdagen den 8 juni kl. 4—6 e. m.*

Förhör i läroämnena anställes *torsdagen den 10 juni kl. 1/2 10—11,25 f. m.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

45. Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän, stadens fullmäktige och magistrat samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

46. *Nästa läsår börjar med allmänt upprop torsdagen den 26 nästa augusti kl. 5,30 e. m.* Höstterminen kommer att sluta den 18 påföljande december; vårterminen börjar den 10 januari och avslutas den 9 juni 1927.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast lördagen den 21 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja måndagen den 23 augusti kl. 9 f. m.

Herrar ämneslärare sammanträda måndagen den 23 augusti kl. 8,45 f. m.

Vänersborg i maj 1926.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Anvisning på för frivilliga självstudier under sommarferierna lämpliga uppgifter.

OBS! Lärjungarna göras uppmärksamma på de möjligheter, lärjungebiblioteket numera erbjuder med avseende på svensk, tysk och engelsk skönlitteratur, litteraturhistoria, historia, filosofisk propeudeutik och populära vetenskapliga arbeten.

Till femte klassen.

- Historia.* Estlander, Nyare tiden. 4,50.
Björilin, Finska kriget. 3,50.
Geografi. Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok. I. 4,50.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I o. II. 3,25 och 4,90.

Till sjätte klassen och första ringen.

- Tyska.* Hans Arnold, Fritz auf dem Lande, ed. Hjort och Lindhagen. 0,75.
Engelska. Cooper, Den siste mohikanen. Björk och Börjesson. 2,00.
Franska. Mérimée, Colomba. Fröléen.
Historia. Montelius, Livet i Sverige under hednatiden. 2,00.
Nyström, Handelns historia. 1,25.
Geografi. Svensén, Geografiska erövringar. 2,00.
Sandström, Natur och arbetsliv i Svenska bygder. I—II.
Matematik. Realskoleproblem (J. S. Hedström). 1,00.

Till andra ringen.

- Modersmålet.* Lagerlöf, Gösta Berlings saga.
Rydberg, Singoalla.
Strindberg, Svenska öden och äventyr. 3,00.
Tyska. Gerstäcker, Das sonderbare Duell (Reclam).
Engelska. Jerome, K. Jerome, Tre män i en båt. Fahlcrantz.
Något av Galsworthy, Shaw eller Wells i övers.
Shakespeare, Köpmannen från Venedig i Hagbergs övers.
Historia. Boëthius, Historisk läsning. Forntiden och medeltiden.
Matematik. Lösning av exempel ur Möllers Algebra I och II.

Till tredje ringen.

- Kristendom.* Hj. Holmqvist, Martin Luther.
Modersmålet. Rydberg, Fribytaren på Östersjön, Singoalla.
Lagerlöf, En herrgårdssägen, Jerusalem.
Tyska. Rodhe-Abshagen, Deutsches Alltagsleben. Förcort. uppl. 0,75.
Eine Nacht im Jägerhause und andere Geschichten, ed. Rodhe. 1,25.
Henriksson, Från det moderna Tyskland. 8,00.

- Engelska.* Steffen, Engelsk litteratur i hist. framställning, bunden pris 6 kr.
 „ , Ur Englands samhällsliv, Bonnier.
 Vallentin, London, Bonnier.
 Shaw, Arms & the Man, utgiven av Zachrisson.
 Stevenson, Treasure Island, utgiven av Österberg.
 Teignmouth Shore, Dickens, Bells' Miniature Serries of Great Writers.
- Franska.* Anatole France, Sylvestre Bonnards brott, Björk & Börjeson.
 Nyrop, Frankrike, övers. av E. G. Sköld.
 Strindberg, Bland franska bönder.
- Historia.* O. Sjögren, Karl XI och svenska folket på hans tid.
 E. Tegnér, Svenska bilder från sextonhundratalet.
 Stavenow, Den stora engelska revolutionen.

Till fjärde ringen.

- Kristendom.* Schweitzer, A. Kristendom och världsreligionerna.
 Steen, H., Lidandets gåta i religionens ljus. 4,25.
- Modersmålet.* Levertin, Svenska gestalter.
 Sylwan, Svensk litteratur vid adertonhundratalets mitt.
 Cederschiöld, Om svenskan som skriftspråk.
 Strindberg, Svenska öden och äventyr.
 Böök, Svenska studier.
- Latin.* Birth, Romare.
 Schück, Rom. En vandring genom seklerna.
- Grekiska.* Bergstedt, Grekisk kulturhistoria. 3,25.
 Athena av M. P:son Nilsson, A. Lindskog, Hans Larsson.
- Tyska.* Suderman, Frau Sorge, ed. Alving och dessutom samma uppgifter som till tredje ringen.
- Engelska.* Stevenson, The Pavillon on the Links, ed. Rodhe and Harvey. Gleerup.
 Något av Shakespeares dramer i Hagbergs övers., t. ex. Hamlet, En mid-sommarnattsdröm, Julius Cæsar, Köpmannen från Venedig. Gleerups förlag, häften à 2 kr. innehållande 3 dramer.
 Stevenson, Dr. Jekyll and Mr. Hyde, ed. Urström.
 Vachell, Harrow-on-the-Hill, ed. Ageberg.
 E. Björkman, W. Shakespeare, Verdandi 173.
 Se för övrigt ring II och III.
 För allmänna språkstudier: Ljungstedt, Språket, dess liv och ursprung, Verdandi, 30; Cederschiöld, Språk i Språket; Verdandi, 163, 164.
- Franska.* Anatole France, Le crime de Sylvestre Bonnard, ed. Hultenberg.
 Victor Hugo, Les Misérables, ed. Hultenberg.
 Andra arbeten av Anatole France i övers.
 Romain Rolland, Jean Cristophe i övers.
 R. Steffen, Victor Hugo, Verdandi, 90.
- Historia.* E. Hildebrand, Sveriges historia intill 20:de seklet, avd. 8.
 Stavenow, Frihetstiden, Gustaf III.
 S. Clason, Gustaf IV Adolf och den europeiska krisen under Napoleon.

Filosofisk propedeutik. Larsson, H., Kunskapslivet. 2,⁵⁰.

Almqvist. Vårt tankeliv. 1,⁵⁰.

Matematik. Lösning av studentproblem.

Fysik. Lösning av studentproblem.

Starck, Materiens struktur. 2,²⁵.

Holm och Friman, Elektricitet och magnetism enligt modern åskådning. 2,²⁵.

Ordning vid förhören den 10 juni 1926.

Klass. ring.	9, ¹⁵ — 9, ³⁰	9, ³⁰ —10, ⁰⁵	10, ¹⁰ —10, ⁴⁵	10, ⁵⁰ —11, ²⁵
Ring III	M o r g o n b ö n	R. <i>Matem.</i> : Lundberg L. <i>Kristendom</i> : Steen	R. <i>Historia</i> : Brieskorn L.A. <i>Grekiska</i> : Steen L.B. <i>Modersm.</i> : Månsson	R. <i>Fysik</i> : Munthe L. <i>Latin</i> : Rydholm
Ring II		R. <i>Geografi</i> : Carlsson L. <i>Biologi</i> : Sjögren	R. <i>Matematik</i> : Urelius L. <i>Latin</i> : Armini	R. <i>Tyska</i> : Nilsson L. <i>Franska</i> : Ringenson
Ring I		R. <i>Kemi</i> : Viberg L. <i>Historia</i> : Rydholm	R. <i>Eng.</i> : Svartengren L. <i>Matematik</i> : Munthe	R. <i>Matematik</i> : Viberg L. <i>Eng.</i> : Svartengren
Klass 5		<i>Fysik</i> Urelius	<i>Tyska</i> Gustafsson	<i>Historia</i> Armini
Klass 4		<i>Geografi</i> Malmer	<i>Engelska</i> Ringenson	<i>Matematik</i> Olsson
Klass 3		<i>Modersmålet</i> Reimers	<i>Historia</i> Carlsson	<i>Tyska</i> Reimers
Klass 2		<i>Tyska</i> Andersson	<i>Kristendom</i> Väring	<i>Biologi</i> Malmer
Klass 1 a		<i>Historia</i> Väring	<i>Matematik</i> Sjögren	<i>Tyska</i> Månsson
Klass 1 b	<i>Modersmålet</i> Gustafsson	<i>Matematik</i> Olsson	<i>Geografi</i> Andersson	

Samtliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 11,³⁰ f. m. avslutning i aulan.

Med avseende på nästa läsår erinras om följande bestämmelser i gällande skolstadga angående:

a) *Inträdesfordringar.*

§ 28.

1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den som, då inträde sökes, redan uppnått eller som före kalenderårets utgång uppnått nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolv år, intagas i realskolans första klass; och iakttages beträffande intagning i realskolans övriga klasser, att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från de i detta moment givna bestämmelser må rektor efter prövning av omständigheterna och efter kollegiets hörande kunna medgiva.

3. Inträdessökande skall förete dels intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall kan dessutom förebrija vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevisat.

§ 29.

1. För *inträde i Realskolans första klass fordras:*

a) förmåga att tydligt och säkert läsa inantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse;

b) någon färdighet i välskrivning;

c) någon färdighet i rättskrivning;

d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla testamentet och ur evangelierna; några psalmverser;

e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att vid multiplikation och division må i regel fordras användning endast av multiplikatorer och divisorer hämtade från talområdet 1—10; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;

f) någon kännedom om hembygdens natur och arbetsliv ävensom om de enklaste geografiska företeelserna, någon förmåga att förstå och använda kartan.

4. Den, som söker *inträde i gymnasiets fjärde ring*, äger rätt till befrielse från prövning i ett eller två läroämnen, motsvarande den rätt till befrielse från viss del av undervisningen, som enl. § 8 tillkommer lärjunge å gymnasiet; skolande lärjunge, som önskar begagna sig av sådan rätt, *vid inträdet* ådagalägga, att han i de läroämnen, i vilka han önskar befrielse från prövning, äger för flyttning till tredje ringen erforderliga kunskaper.

b) *Bortval av ämnen i gymnasiets 3:dje och 4:de ringar.*

§ 8.

1. Lärjunge, som blivit flyttad till gymnasiets tredje ring, äger *efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan*, rätt att *vid läsårets början**) bortvälja ett å den stadgade timplanen förekommande läroämne eller teckning eller ock två av dessa ämnen, såvida de i högsta ringen tillsammans ej upptaga mer än sex timmar i veckan.

Härvid bör dock iakttagas, att alla lärjungar skola delta i undervisningen i modersmålet samt, med undantag för lärjungar, som tillhöra främmande trosbekännelse, i kristendom.

2. Lärjunge å realgymnasiet, som bortvalt matematik, äger rätt att efter samråd med vederbörande lärare följa undervisningen i de delar av ämnet, vilka han behöver inhämta för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i fysik.

3. Har lärjunge vid inträdet i gymnasiets tredje ring icke eller endast till en del använt sin rätt till bortval, vare han oförhindrad att sedermera *vid läsårs början* använda denna sin rätt inom de i mom. 1 angivna gränser.

4. Önskar lärjunge åter begagna undervisningen i bortvalt ämne, skall han vid särskild anställd prövning visa sig äga härför *erforderliga* kunskaper.

Vid tillämpning av ovanstående bestämmelser bör med avseende på den verkan, bortval av ämne kan komma att utöva på blivande flyttning och studentexamen, iakttagas följande:

a) lärjunge, som i tredje ringen fullständigt begagnat sin rätt till bortval av ämne, måste för att kunna flyttas till fjärde ringen vara godkänd i *alla* återstående ämnen;

b) lärjunge skall i *den skriftliga prövningen* för studentexamen *delta i minst 3* av de prov, som anordnas å den bildningslinje, han tillhör, dock med skyldighet för honom att i varje fall delta i modersmålsprovet;

c) lärjunge är berättigad att å den bildningslinje, hans examen avser, undergå skriftlig prövning såväl i bortvalt ämne som i ämne, i vilket han icke önskar muntligen prövas;

d) lärjunge, som erhållit minst vitsordet Godkänd *för den svenska uppsatsen och två andra skriftliga prov*, äger att undergå muntlig prövning; dock att lärjunge å realgymnasiet, som varken i matematik eller i fysik avlagt godkänt skriftligt prov, ej må äga undergå dylik prövning, såvida icke två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

e) lärjunge, som endast deltagit i tre skriftliga prov och därvid erhållit minst vitsordet Godkänd blott för den svenska uppsatsen och ett av de båda andra proven, må det oaktat kunna förklaras berättigad att undergå muntlig prövning, såvida två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

f) i *den muntliga prövningen* är lärjunge skyldig att underkasta sig förhör i *kristendom och modersmålet* samt i *minst åtta av övriga läroämnena* eller i *sju av dessa*

*) Enligt K. K. av den 3 sept. 1915 kan Kungl. Skolöverstyrelsen på särskild framställning medgiva bortval även å annan tid. Sådant framställning skall göras genom Rektor.

såvida i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar.

g) om lärjungen i den muntliga prövningen erhållit vitsordet godkänd eller däröver i minst tio av de läroämnena, som finnas upptagna å fjärde ringens timplan, eller i *nio* av dessa ämnen, och i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar, skall han i examen godkännas, såvida ej mer än halva antalet av censorerna finner honom böra på grund av bristande insikter och mogenhet underkännas.

